

APSTIPRINU:
V/A „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” direktors

Andris Ozols

2010. gada 30. jūnijā

**Valsts aģentūras
„Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”
2009.gada publiskais pārskats**

**2010
Rīga**

Satura rādītājs

1. Pamatinformācija	4
1.1. Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, funkcijas un struktūra.....	4
1.2. LIAA darbības virzieni un mērķi	7
2. Finanšu resursi un LIAA 2009.gada darbības rezultāti	8
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums, novērtējums par LIAA darbības stratēģijas 2007.-2009.gadam ieviešanu	8
2.1.1. Programma „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana” (25.00.00).....	8
2.1.2. Apakšprogramma „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana”(27.01.00).....	16
2.1.3. Apakšprogramma „Atbalsts valsts un privātās partnerības projektiem” (27.04.00)	17
2.1.4. Apakšprogramma „Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007.-2013.) (27.05.00)	19
2.1.5. Apakšprogramma „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana” (2007.-2013.) (27.06.00).....	21
2.1.6. Apakšprogramma „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu” (2007.-2013.) (27.07.00).....	23
2.1.7. Apakšprogramma „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošana” (2007.-2013.) (27.08.00).....	24
2.1.8. Apakšprogramma „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansējumu” (2007-2013) (27.09.00)	25
2.1.9. Programma „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana” (28.00.00)	26
2.1.10. Programma 29.00. Enerģētikas politika	33
2.1.11. Ziedojumu konts.....	34
2.2. LIAA veiktie un pasūtītie pētījumi	35
2.3. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu sasniegtie rezultāti un līdzekļu izlietojums.....	37
2.4. Būtiskākie pakalpojumi	39
3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai, kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām	40
4. LIAA personāls	41
5. Komunikācija ar sabiedrību.....	43
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi.....	43
5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti	51
5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru.....	52
6. 2010.gadā plānotie pasākumi	53
6.1. 2009.gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti	53
6.2. Galvenie uzdevumi 2010.gadā.....	53
6.3. Plānotie sadarbības projekti	54
6.4. LIAA finanšu saistības.....	55

Godātais lasītāj!

Valsts aģentūrai „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (LIAA) 2009.gads ir bijis saspringta darba gads. Galvenais izaicinājums bija pievilcīgas uzņēmējdarbības vides nodrošināšana un uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstība, Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieauguma veicināšana un Valsts atbalsta politikas ieviešana.

Neraugoties uz to, ka tika samazināts LIAA budžets un strādājošo skaits, tai skaitā veiktas strukturālās reformas, kā arī tika slēgtas divas ārvalstu ekonomiskās pārstāvniecības, ir veikti visi LIAA uzticētie uzdevumi, kā arī ir realizētas vairākas nozīmīgas iniciatīvas.

LIAA izstrādāja jaunu stratēģiju darbam ar investīciju projektiem „Polaris process”. Stratēģija paredz valdības līmenī profesionāli izlemt par valstij nozīmīgajiem investīciju projektiem, izvērtējot visus argumentus un iespējas projekta virzībai.

2009.gadā interese par iespējām investēt Latvijā ir palikusi nemainīga salīdzinot ar 2008.gadu. Tomēr prognozētais investīciju apjoms, kas īstenojoties projektiem, ar kuriem strādā LIAA, nākotnē radīs kvalitatīvas, ilglaicīgas darbavietas, ir dubultojies. Tas galvenokārt skaidrojams ar to, ka darbs norit pie arvien lielāka apjoma, ar ražošanu saistītiem investīciju projektiem. Kā nozīmīgākais projekts, kura investīcijas sastāda vairāk nekā 65 miljonus eiro, ir Norvēģu kompānija „BAU-HOW AS”, kura, izmantojot kompānijas izstrādātu un patentētu inovatīvu tehnoloģiju, Ventspilī turpmāk ražos moduļu konstrukcijas ēkām. Visa saražotā produkcija ir paredzēta eksportam.

2009.gads bija zīmīgs ar to, ka palielinājās interese par uzņēmējdarbības uzsākšanu, kas skaidri norāda, ka Latvijas iedzīvotājiem ir gan apņēmība, gan arī radošas idejas, kā arī uzņēmēji salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem daudz aktīvāk ir sākuši interesēties par savas produkcijas eksportēšanu uz ārvalstīm. Liela nozīme šeit bija arī ārvalstu ekonomisko pārstāvniecību darbam, organizētajiem dažāda veida un satura eksporta atbalsta pasākumiem visā Latvijā, kā arī individuālajām konsultācijām un apmācībām. Kopumā LIAA apkalpoto uzņēmēju skaits ir divkārtšojies.

Īstenojot Valsts atbalsta politiku, 2009.gadā LIAA strādāja ar 24 Eiropas Savienības struktūrfondu programmām. Turpinājās 2004.-2006.gada plānošanas perioda aktivitāšu uzraudzība, kā arī tika uzsāktas 2007.-2013.gada plānošanas perioda 8 jaunas aktivitātes.

Izvērtējot 2009.gadu, gribu uzteikt ikvienu LIAA darbinieku par paveikto, kurš ir strādājis profesionāli un no sirds. Esmu gandarīts, ka aģentūra ir saņēmusi arī divas starptautiskas atzinības. LIAA atzīta par vienu no labākajām investīciju veicināšanas starpniek institūcijām („Investment Promotion Intermediaries” - IPI's) pasaulē, pamatojoties uz pētījumu „Global Investment Promotion Benchmarking”, ko publicējusi Pasaules Banka. Sīvā konkurencē ar kopumā 213 nacionālām un reģionālām investīciju veicināšanas aģentūrām, Latvija ierindojusies 7. vietā, apsteidzot tādas attīstītas un tradicionāli par veiksmīgām uzskatītas valstis kā Austrālija, ASV, Īrija, Somija, Spānija un Čehija. LIAA ir saņēmusi Eiropas Komisijas atzinību par labās prakses piemēru uzņēmējdarbības veicināšanā rīkojot Latvijas inovatīvo biznesa ideju konkursu „Ideju kauss '08”.

Nododu Jūsu vērtējumam valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” pārskatu par tās darbību 2009.gadā.

Ar cieņu,

direktors

A.Ozols

1. Pamatinformācija

1.1. Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, funkcijas un struktūra

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr.814 2003.gada 24.decembrī (prot. Nr.65,29.§) tika reorganizēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība „Latvijas Attīstības aģentūra” un izveidota valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk – LIAA), kas sāka darbu 2004.gada 1.februārī.

LIAA ir Ekonomikas ministrijas (turpmāk – EM) pārraudzībā esoša valsts iestāde. LIAA darbu vada direktors. Direktoru ieceļ un atbrīvo no darba Ekonomikas ministrs.

LIAA juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, kompetenci, tiesības un tiesiskuma nodrošināšanas kārtību nosaka Publisko aģentūru likums un Ministra kabineta izdotie noteikumi Nr.746 „Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” nolikums”.

LIAA funkcijas ir:

- 1) veicināt Latvijas uzņēmēju (komersantu) ārējo tirdzniecību;
- 2) iesaistīt Latvijas ekonomikā ārvalstu investīcijas;
- 3) īstenot pasākumus saskaņā ar valsts atbalsta programmām privāto uzņēmēju (komersantu) atbalstam;
- 4) īstenot pasākumus uzņēmējdarbības (komercdarbības) vides uzlabošanā;
- 5) veicināt valsts un privātās partnerības projektu ieviešanu.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2009.gada 24.februāra sēdes protokola Nr.14 2.§ Finanšu ministrijai tika uzdots pārņemt no EM publiskās un privātās partnerības politikas izstrādes funkciju, kā arī šīs funkcijas nodrošināšanai – esošos finanšu un cilvēkresursus. Līdz ar to LIAA 2009.gada jūnijā tika likvidēta Valsts un privātās partnerības nodaļa.

Lai nodrošinātu EM kompetencē esošo funkciju optimizāciju, darbinieku skaita samazināšanu un strukturālās izmaiņas, pamatojoties uz EM rīkojumiem tika optimizēta aģentūras struktūra likvidējot Zināšanu un inovācijas sistēmas departamentu ZINIS, Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas nodaļu, Iekšējā audita nodaļu un to funkcijas nododot EM.

Lai efektīvizētu LIAA darbību, kas vērsta uz Latvijas uzņēmumu konkurētspējas celšanu, ne tikai aktīvi palīdzot uzņēmumiem atrast eksporta biznesa partnerus ārvalstīs un piesaistot uz eksportu orientētas ārvalstu investīcijas, bet arī veidojot aktīvu dialogu starp uzņēmumiem un pētniecības sektora pārstāvjiem, nodrošinot uzņēmumus ar jaunākajiem sasniegumiem pētniecībā pasaulē, apzinot zinātnes un pētniecības potenciālu, sagatavojot uz šī pamata konkurētspējīgu piedāvājumu ārvalstu investoriem, identificējot perspektīvus inovatīvus ražošanas projektus, sekmējot to attīstību un realizāciju, risinot uzņēmējdarbības jautājumus, tika reorganizēts Investīciju un tirdzniecības veicināšanas departaments un ar 1. jūliju izveidoti divi jauni departamenti – Investīciju projektu departaments un Ārējās tirdzniecības veicināšanas departaments.

Ņemot vērā pasaules ekonomisko situāciju, izvērtējot aģentūras funkcijas, LIAA pārstāvniecību darba efektivitāti un to darbības nodrošināšanai nepieciešamos finanšu resursus, gada sākumā tika slēgtas pārstāvniecības Amerikas Savienotajās Valstīs un

Kazahstānas Republikā.

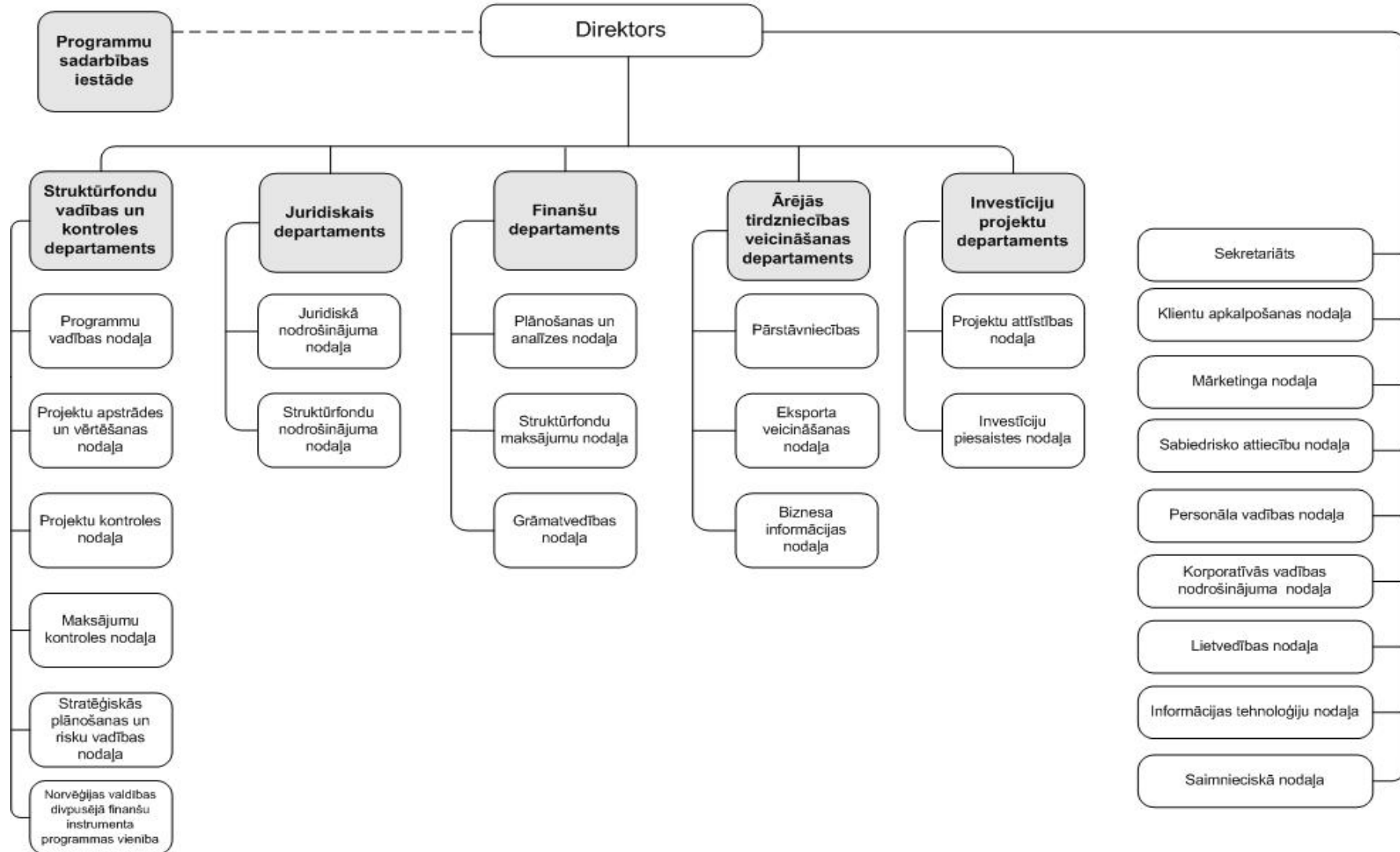
Lai nodrošinātu EM kompetencē esošo funkciju optimizāciju, no Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūras 2009.gadā tika pārņemta TEN-E projekta īstenošana.

Izvērtējot ES struktūrfondu administrēšanas procesu, tika optimizēta LIAA struktūra, likvidējot Struktūrfondu ieviešanas departamentu, Projektu kontroles departamentu un Struktūrfondu koordinācijas departamentu un uz to pamata izveidojot jaunu struktūrvienību – Struktūrfondu vadības un kontroles departamentu.

LIAA struktūra izveidota atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām. LIAA struktūra atspoguļota *1.attēlā*.

1.attēls

**Valsts aģentūras "Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra"
struktūra
(spēkā ar 2009.gada 1.augustu)**

1.2. LIAA darbības virzieni un mērķi

LIAA darbības virsmērķis ir sekmēt uzņēmējdarbības (komercdarbības) attīstību, veicinot ārvalstu investīciju apjoma pieaugumu un palielinot Latvijas uzņēmēju (komersantu) konkurētspēju Latvijā un starptautiskajos tirgos.

LIAA darbības stratēģijā 2007.–2009.gadam (turpmāk – Stratēģija) un pārvaldes līgumā ir noteikti četri galvenie darbības virzieni:

1. Nodrošināt pievilcīgu uzņēmējdarbības vidi, mazo un vidējo uzņēmumu attīstību un sekmēt uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstību.

Šī darbības virziena ietvaros 2009.gada galvenie uzdevumi bija:

- 1.1. organizēt informatīvus un izglītojošus pasākumus, nodrošinot Uzņēmējdarbības veicināšanas un inovācijas motivācijas programmas veiksmīgu īstenošanu;
- 1.2. īstenot pasākumus inovāciju valsts atbalsta programmu potenciālo lietotāju informēšanai, apmācībai, kvalifikācijas celšanai;
- 1.3. veicināt un atbalstīt inovatīvu uzņēmumu attīstību;
- 1.4. īstenot vienotā Eiropas biznesa atbalsta tīkla Latvijā (Enterprise Europe Network (EEN)) noteiktos pakalpojumus;
- 1.5. veicināt dizaina pakalpojumu izmantošanu rūpniecībā, konkurētspējīgu eksporta produktu izstrādes nodrošināšanai.

2. Ieviest Valsts atbalsta politiku.

Šī darbības virziena ietvaros 2009.gada galvenie uzdevumi bija:

- 2.1. nodrošināt budžeta apakšprogrammas Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) ietvaros iesniegto projekta iesniegumu administrēšanu un uzraudzību;
- 2.2. nodrošināt budžeta apakšprogrammas Eiropas Sociālā fonda (ESF) ietvaros iesniegto projekta iesniegumu administrēšanu un uzraudzību;
- 2.3. nodrošināt Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programmas „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā” ietvaros iesniegto projektu administrēšanu.

3. Veicināt Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieaugumu.

Šī darbības virziena ietvaros 2009.gada galvenie uzdevumi bija:

- 3.1. veicināt un atbalstīt Latvijas eksportspējīgu uzņēmumu attīstību un produktu virzīšanu ārvalstu tirgos;
- 3.2. sniegt informāciju un konsultācijas Latvijas uzņēmumiem par ārējās tirdzniecības jautājumiem;
- 3.3. organizēt eksporta veicināšanas pasākumus Latvijā un ārvalstīs (Latvijas uzņēmumu individuālo biznesa vizīšu, tirdzniecības misiju organizēšana ārvalstīs; atbalsta nodrošināšana uzņēmējiem piedaloties izstādēs ārvalstīs, biznesa forumu organizēšana, u.t.t.);
- 3.4. gatavot un izplatīt Latvijas eksporta nozaru informatīvos materiālus un investīciju piesaistes mārketinga materiālus;
- 3.5. veicināt investīciju piesaisti.

4. Veicināt drošu, līdzsvarotu un kvalitatīvu patērētāju apgādi ar enerģiju.

Šī darbības virziena ietvaros 2009.gada galvenais uzdevums bija jaunu pazemes gāzes krātuvju izveides potenciāla izpēte Eiropas Savienības TEN-E programmas ietvaros.

2. Finanšu resursi un LIAA 2009.gada darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums, novērtējums par LIAA darbības stratēģijas 2007.-2009.gadam ieviešanu

Atbilstoši likumam "Par valsts budžetu 2009.gadam" un tā grozījumiem LIAA budžetu 2009.gadā veidoja trīs budžeta programmas:

- Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana;
- Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana;
- Enerģētikas politika;

un septiņas apakšprogrammas:

- Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana;
- Atbalsts valsts un privātās partnerības projektiem;
- Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007.-2013.);
- Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana (2007.-2013.);
- Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu (2007.-2013.);
- Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošana (2007.-2013.);
- Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansējumu (2007.-2013.).

Kopējie plānotie izdevumi 2009.gadā bija 47 132 809 LVL, faktiskā izpilde – 42 208 387 LVL.

2.1.1. Programma „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana” (25.00.00)

Budžeta programmā „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana” (turpmāk – programmā) piešķirtā finansējuma ietvaros LIAA sekmēja jauno un esošo uzņēmumu veidošanos un izaugsmi, veicināja komerciālu atdevi no universitātēm un pētniecības institūtiem un sekmēja zināšanu pārnesi, sniedzot konsultācijas un organizējot seminārus inovatīvo ideju autoriem un uzņēmējiem, palīdzot sagatavoties investoru piesaistei, apmācot un sniedzot informāciju par inovācijas attīstības iespējām.

Kopumā programmā 2009.gadā iesaistītas 2726 personas – inovatīvie uzņēmēji, esošie un potenciālie uzņēmēji, skolēni, studenti un citi.

LIAA aktivitātes programmā noteikto uzdevumu sasniegšanai var iedalīt vairākos blokos:

1. Uzņēmējdarbības uzsākšanas veicināšanas pasākumi:

- 1.1.apmācības skolēniem par uzņēmējdarbību un inovāciju veidojot Skolēnu mācību uzņēmumus;
- 1.2.apmācību cikls vecāko kursu studentiem biznesa ideju izstrādei;
- 1.3.inovatīvo biznesa ideju konkurss "Ideju kauss 2009".
- 1.4.atbalsts inovatīvo biznesa ideju autoriem (pirmssēklas instruments - grants un konsultatīvie pakalpojumi uzņēmējdarbības uzsākšanai);
- 1.5.Starpautiska tehnoloģiju attīstības un komercializācijas projekta „Commercialization Reactor” īstenošana.

2. **Informēšanas un iedrošināšanas pasākumi:**
 - 2.1.inovācijas motivācijas semināri Latvijas reģionos;
 - 2.2.informējošs apmācību cikls skolēniem par uzņēmējdarbību un inovāciju;
 - 2.3.dažādas sabiedrības informēšanas un motivēšanas aktivitātes dažādām mērķa auditorijām.
3. **Specializēti informēšanas un apmācību pasākumi speciālistiem inovācijas jomā:**
 - 3.1.partnerības rosināšanas pasākumi mentoringa pārstāvjiem;
 - 3.2.partnerības rosināšanas pasākumi biznesa eņģeļu tīklu pārstāvjiem;
 - 3.3.apmācību un partnerības rosināšanas pasākumi kompetences centru vadītājiem un dalībniekiem;
 - 3.4.biznesa inkubatoru un tehnoloģiju pārneses speciālistu sadarbības veicināšana;
 - 3.5.ražošanas konsultācijas maziem un vidējiem uzņēmējiem;
 - 3.6.dizaineru un ražotāju sadarbības veicināšana.
4. **Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana.**

Uzņēmējdarbības uzsākšanas veicināšanas pasākumi

LIAA 2009.gadā uzsāka īstenot **Inovācijas uzņēmējdarbības motivācijas programmu**, kuras mērķis ir informēt un iedrošināt pēc iespējas plašāku sabiedrības daļu uzsākt uzņēmējdarbību, celt uzņēmējdarbības prestižu sabiedrības acīs, sekmēt sabiedrības izpratni par inovācijas lomu konkurētspējas veicināšanā, kā arī informēt sabiedrību par norisēm saistībā ar inovāciju un to potenciālu, tādējādi iedrošinot pievērsties inovatīvu risinājumu izstrādei un pielietošanai. Programmas ietvaros tika īstenota virkne pasākumu sabiedrības informēšanai un izglītošanai.

Ar mērķi iedrošināt jauniešus iesaistīties uzņēmējdarbībā jau pamatskolā un vidusskolā, gūt priekšstatu par riskiem un atbildību, kas jāuzņemas katram uzņēmējam, nepieciešamajām zināšanām, tehnoloģiju attīstības līmeni, kā arī lai veicinātu informētību par inovatīvu uzņēmējdarbību pedagogu un skolēnu vidū LIAA atbalstīja biedrības „Junior Achievement - Young Enterprise Latvija” īstenoto **Skolēnu mācību uzņēmumu programmu**. Programmas ietvaros tiek padziļinātas pamata un vidējās izglītības iestāžu izglītojamo teorētiskās un praktiskās zināšanas par uzņēmējdarbības uzsākšanu, sniedzot iespēju pārbaudīt savas prasmes veidojot mācību uzņēmumus, pilnveidojot uzstāšanās prasmes biznesa ideju pasniegšanā un izkopt spēju patstāvīgi pieņemt atbildīgus lēmumus. Rezultātā paredzams, ka tiks rosināta viņu interese pievērsties uzņēmējdarbībai kā profesionālai nodarbei īstenojot savas radošās idejas augošos uzņēmumos. Kopumā skolēnu mācību uzņēmumu programmas īstenošanā visā Latvijā (piedaloties ne tikai uzņēmumu veidošanā, bet arī gadatirgos, mācību semināros u.c.) iesaistījušies aptuveni 500 skolēni un 2009.gada laikā tika reģistrēti aptuveni 200 jauni skolēnu mācību uzņēmumi.

Lai Latvijas augstskolu vecāko kursu studenti pēc augstskolas beigšanas kā vienu no turpmākās karjeras iespējām nopietni apsvērtu iespēju veidot savu uzņēmumu, Latvijas augstākās izglītības iestādēs (Liepājas Universitātē, Banku augstskolā, Latvijas Universitātes Valkas filiālē un Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolas Daugavpils filiālē) jau ceturto gadu pēc kārtas tika organizēts intensīvu apmācību kurss studentiem **„Kļūsti par uzņēmēju 5 dienās”**. Kurša laikā dažādu studiju novirzienu (fizika, matemātika, māksla, ķīmija, filozofija, fizika, medicīnā u.c.) studenti neformālā gaisotnē individuāli un savstarpēji

sadarbojoties varēja attīstīt savas biznesa idejas, līdztekus iegūstot noderīgu informāciju speciālistu lekcijās un uzņēmēju – praktiķu prezentācijās. Noslēgumā studenti prezentēja izstrādātās idejas biznesa eņģeļiem, biznesa inkubatoru vadītājiem un citiem ekspertiem, lai uzsāktu ideju īstenošanu.

Studenti kursu laikā no ekspertiem uzzināja, kā attīstīt biznesa ideju, kā piesaistīt investorus, zinošus ekspertus un, protams, klientus, kā novērtēt konkurentus un kur meklēt iztrūkstošās kompetences. Tā kā svarīgs uzsvars tika likts tieši uz idejas tirgus potenciāla novērtēšanu, klientu vajadzību izziņāšanu, kā arī biznesa modeļa identificēšanu, studentiem nebija nepieciešamas priekšzināšanas ekonomikā, uzņēmējdarbībā un finansēs, drīzāk otrādi – kursu ietvaros tika veicināta sadarbība starp dažādu studiju virzieniem, lai ieplānotā ideja attīstības gaitā iegūtu maksimāli plašāku novērtējumu – redzējumu. Kopumā kursu ietvaros tika attīstītas vismaz 45 biznesa idejas, no kurām ~15% (7 idejas) varētu tikt pārvērstas jaunos uzņēmumos.

Kā vēl viena iespēja atrast sākotnējo kapitālu uzņēmējdarbības uzsākšanā ir Latvijas inovatīvo biznesa ideju konkurss „**Ideju kauss 2009**“, kas tika organizēts jau trešo gadu. Ideju kausa popularitāti, kā arī sabiedrības vēlmi pierādīt sevi uzņēmējdarbībā apliecina ar katru gadu pieaugošā ideju konkurence, jo 2009.gadā konkursam tika pieteiktas 559 biznesa idejas (par 49% vairāk nekā 2008.gadā), kas liecina, ka Latvijas iedzīvotājiem netrūkst radošu ideju. Īpašs gandarījums bija par to, ka idejas bija daudzveidīgas, konkursā atkārtoti piedalījās gan iepriekšējo gadu dalībnieki, gan arī ārvalstīs strādājošie Latvijas iedzīvotāji. Konkursa pirmās vietas ieguvējs savas idejas īstenošanai balvā saņēma 5000 latu, bet otrās un trešās vietas ieguvēji – attiecīgi 3000 un 1000 latu. Informācija par konkursu ir pieejama LIAA administrētajā interneta mājas lapā www.idejukauss.lv.

2009.gadā LIAA turpināja iepriekšējā gadā iesākto projektu „**Atbalsts inovatīvo biznesa ideju autoriem**” (pirmssēklas atbalsta instruments), kura ietvaros biznesa ideju autoriem bija iespēja izveidot sadarbību ar mentoriem un potenciālajiem investoriem, partneriem, kuri gatavi sadarboties idejas īstenošanā, turklāt labākajiem bija iespēja saņemt atbalstu līdz 5000 latiem biznesa idejas attīstīšanai. Konkursa ietvaros tika saņemti 223 biznesa ideju pieteikumi, kas ir rekordliels pieteikumu apjoms, tādējādi skaidri iezīmējot sabiedrības tendenci kļūt atvērtākiem uzņēmējdarbībai, pašiem uzņemties risku un atbildību un pašiem būt noteicējiem pār savu darba laiku un, protams, darba atalgojumu. Pieejamā finansējuma ietvaros tika atbalstītas 14 inovatīvas idejas ar augstu eksporta potenciālu. Projekta ietvaros tika izveidoti vismaz 3 jauni uzņēmumi, tāpat no atbalstītajiem uzņēmumiem šobrīd Latvijas biznesa inkubatoros tālāku uzņēmējdarbības atbalstu turpina saņemt vismaz 12 uzņēmumi.

Latvijas iedzīvotāju izglītošanai, kuri vēlējās uzzināt vairāk par inovatīvu uzņēmējdarbību un piedalīties pirmssēklas atbalsta saņemšanai, t.i., uzņēmumiem to izveides un attīstības stadijā, tika organizēti praktiski apmācību **semināri „Kā ar 5000 latu nopelnīt miljonu”** un **„Valsts atbalsta instrumenti uzņēmējdarbības uzsākšanai”**, kuros bija iespēja iegūt vispārīgu priekšstatu par inovatīvu uzņēmējdarbību un tās attīstības iespējām, kā arī iespējām iesaistīties inovatīvā uzņēmējdarbībā. Ideju autoriem, kas piedalījās pirmssēklas atbalsta instrumenta konkursā, bet nesaņēma atbalstu ideju tālākai attīstībai, **seminārā „Mācāmies no pieredzes jeb kā nepieļaut inovatīvo ideju autoru biežāk pieļautās kļūdas”** tika sniegta izglītojoša informācija, kā pilnveidot inovatīvās idejas pasniegšanu un sagatavot projekta iesniegumu.

Lai veidotu Latvijā strauji augošus, starptautiski konkurētspējīgus tehnoloģiju uzņēmumus komercializējot NVS valstīs radītās tehnoloģiskās izstrādes, 2009.gadā tika uzsākta kopīga starptautiska tehnoloģiju attīstības un komercializācijas projekta „**Commercialization Reactor**” īstenošana. Projekts tika organizēts sadarbojoties ar Starptautisko zinātnes un tehnoloģiju centru („International Science and Technology Center” - ISTC), Eiropas Biznesa atbalsta tīklu – EEN, SIA Virtual CEO, Swedbank un Baltijas starptautisko banku. Tā ietvaros organizatori bija rūpīgi izvērtējuši un atlasījuši zinātniskās izstrādes ar augstu komercializācijas potenciālu elektronikas, alternatīvās enerģijas, medicīnas iekārtu, biotehnoloģiju un farmācijas jomās. Trīs dienu pasākums tika izveidots tā, lai Latvijas uzņēmējiem, kuriem ir interese iesaistīties jaunu uzņēmumu veidošanā, būtu iespēja novērtēt vispiemērotāko un interesantāko tehnoloģijām komercializācijai Latvijā un Eiropas Savienībā. Pirmā diena bija veltīta tehnoloģiju turētāju un uzņēmēju apmācībai, otrajā dienā notika tehnoloģiju prezentācijas un kontaktbirža, trešajā dienā uzņēmēju/zinātnieku komandām bija iespēja piedalīties investīciju piesaistes sagatavošanas („investment readiness”) apmācību seminārā. Noslēgumā Latvijas uzņēmēju un NVS valstu zinātnieku komandas prezentēja projektus potenciālajiem finansētājiem.

2009.gada pasākuma tikšanās un pārrunu rezultātā sešām tehnoloģijām tika izveidotas projektu komandas, no kurām divas ir vienojušās par jaunu uzņēmumu dibināšanu Latvijā. Projekta organizatori turpinās sniegt atbalstu šīm komandām un uzņēmumiem arī pēc pasākuma norises un ir paredzēts, ka turpmāk šādi pasākumi tiks rīkoti vismaz divas reizes gadā, piesaistot arī Latvijas zinātniskajos institūtos radītās zinātniskās izstrādes.

Informējot par uz zināšanām balstītas ekonomikas nozīmi tautsaimniecībā un nostiprinot sabiedrības izpratni par ar inovāciju saistītiem jautājumiem, īpaša uzmanība tika pievērsta sabiedrības motivēšanai īstenot savas idejas uzņēmējdarbībā.

Informēšanas un iedrošināšanas pasākumi

Lai veicinātu sabiedrības izpratni par inovāciju, kā arī inovatīvai darbībai labvēlīgas vides veidošanu, 2009.gadā tika rīkoti **informatīvi semināri inovācijas popularizēšanai Latvijas reģionos**. LIAA sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru organizēja 32 seminārus un piedalījās 26 informatīvajos pasākumos, kuros tika sniegta plaša informācija par inovatīvai uzņēmējdarbībai pieejamo finansiālo atbalstu, t.sk., par Valsts atbalsta programmām, iespējām pieteikties 7.Ietvara programmas finansējumam u.c., kā arī par jaunu produktu ieviešanu ražošanā.. Tāpat tika organizēts arī praktisko **Inovācijas un uzņēmējdarbības motivācijas** semināru cikls Latvijas reģionos, kur tika stāstīts par sadarbības nepieciešamību un inovatīvo projektu finansēšanu, inovatīvo biznesa projektu virzīšanu un prezentēšanu, finanšu instrumentu pielietošanu, darbību kopumu „no idejas līdz realizācijai”, biznesa plāna izstrādi, tirgus izpēti, intelektuālā īpašuma aizsardzību, idejas autora tiesībām u.c.

Skolu audzēkņiem bija iespēja tikt ar praktizējošiem uzņēmējiem un klātienē apmeklēt virkni uzņēmumu, lai iepazītu to darbu un gūtu priekšstatu par nepieciešamajām prasmēm, lai veidotu savu biznesu. Viņiem bija iespēja piedalīties diskusijās ar uzņēmējiem par uzņēmējdarbības perspektīvām Latvijā, eksporta iespējām un inovatīvu risinājumu ieviešanu ražošanā.

Vecāko klašu skolēniem, kas ir motivēti attīstīt savas līderības un pārliecināšanas prasmes, kā arī apliecināt kompetenci sociāli ekonomiskajā jomā, bija iespēja piedalīties **Debašu konkursā un jauno uzņēmējdarbības līderu forumā**, kas

tika organizēts Rīgā un Latvijas reģionos. Debašu konkursā par valstij un ekonomikai svarīgām tēmām piedalījās 156 audzēkņi no 41 vidējām izglītības iestādēm, tai skaitā vidusskolām, profesionālajām, arodvidusskolām un ģimnāzijām, jauno uzņēmējdarbības līderu forumā - 115 jaunieši no 23 Latvijas reģionu skolām. Forumā pieaicinātie eksperti sniedza jauniešiem prezentācijas un piedalījās diskusijās par tādām tēmām, kā reklāma un mārketinga biznesā, veiksmīga biznesa ilgtspēja, inovācijas loma uzņēmējdarbībā, nodarbinātība un darbaspēks Latvijā.

Rīgā un Latvijas reģionos tika rīkotas **Tehniskās jaunrades dienas**, lai informētu jaunatni par inovācijām un ierosinātu pašiem piedalīties jaunu un inovatīvu produktu radīšanā. Vairāk nekā 400 apmeklētājiem bija iespēja piedalīties 5 disciplīnās: robotikas darbnīcā, mehānikas praktikumā, ķīmijas laboratorijā, „apkārt inženierzinātnēm” un „mazo ķiparu aktivitātēs”.

LIAA un EM organizētajā **Eksporta un inovācijas balvas konkursā**, kurā otro gadu balvas tika pasniegtas arī inovatīvāko uzņēmumu nominācijā, kā jauna nominācija tika ieviesta - **Importa aizstājējprodukts**.

Informācija par uzvarētājiem un atzinību saņēmušiem uzņēmumiem, apraksts par konkursā pārstāvētiem produktiem un video sižets tika publicēti un ir apskatāmi LIAA mājas lapā.

Specializēti informēšanas un apmācību pasākumi speciālistiem inovācijas jomā

Lai stiprinātu Latvijas jauno un potenciālo uzņēmumu kapacitāti un sekmētu ilgtspējīgas uzņēmējdarbības attīstības iespējas Latvijā, LIAA 2009.gadā ir uzsākusi īstenot **Mentoringa programmu**, kas turpināsies visu 2010.gadu (līdz pat 2014.gadam). Mentoringa programmas ietvaros jauni uzņēmumi kopā ar pieredzējušiem uzņēmējiem (ekspertiem – konsultantiem) strādā pie biznesa modeļa attīstīšanas, tirgus iekarošanas, produkta izstrādes un citiem aktuāliem jautājumiem. Lai informētu jaunos un topošos uzņēmumus par biznesa mentoringu un citām ES Struktūrfondu atbalsta programmām, kas pieejamas esošiem un topošiem uzņēmumiem, un sniegtu ieteikumus pieteikumu sagatavošanai atbalsta programmās, LIAA Rīgā un Latvijas reģionos organizēja seminārus par **“Biznesa mentoringa programmu un ES Struktūrfondu atbalsta iespējām”**. 2009. gadā uz mentoringa programmas pakalpojumiem pieteicās 6 jaunie uzņēmēji, kopumā programmas ietvaros paredzēts, ka mentoringa pakalpojumus saņems 30 uzņēmēji.

Lai atbildētu uz jautājumiem „Kā atrast privāto kapitālu jaunai idejai, vai kā no daudz labām idejām atlasīt vislabāko?”, LIAA piedāvāja apmācību kursu gan jauno ideju autoriem **seminārā „Eņģeļi jūsu biznesam jeb darbs ar privātiem investoriem - biznesa eņģeļiem”**, nolūkā sniegt informāciju par privātā investora („biznesa eņģeļa”) jēdzienu un darbības pamatprincipiem, un privātā kapitāla piesaistes iespējām, kā arī sniegt iespēju prezentēt savu ideju potenciālajam

investoram, gan esošajiem vai topošajiem investoriem **seminārā „Eņģelis eņģelim – eņģelis jeb sadarbības tīkla stiprināšana privātiem investoriem – biznesa eņģeļiem”**, kur potenciālajiem investoriem veicināja izpratni par to, kā no simtiem jauno ideju atlasīt veiksmīgas un kā strādāt ar ideju autoriem.

LIAA 2009.gada laikā sniedza informatīvu atbalstu vairāku no struktūrfondiems finansētu specifisku inovācijas atbalsta programmu potenciālajiem atbalsta saņēmējiem, lai palīdzētu sagatavoties kvalitatīvāku projektu ieviešanai un īstenošanai.

Pārskata periodā tika īstenoti **apmācību un partnerības rosināšanas** un kvalifikācijas celšanas pasākumi potenciālo **kompetences centru vadītājiem** un dalībniekiem ar mērķi sekmēt izstrādāto stratēģiju pilnveidošanu un kvalitatīvu projektu pieteikumu sagatavošanu. Tika noorganizēti divi informatīvie semināri, kur potenciālie kompetences centri varēja izvērtēt savu 2007.gadā izstrādāto darbības stratēģiju un to pilnveidot atbilstoši šīsdienas prasībām un apstākļiem, ņemot vērā normatīvos akta projektā minētās prasības. Semināros kopumā piedalījās 37 dalībnieki, no tiem 31 bija potenciālo kompetences centru vadošie industrijas un zinātnisko institūciju pārstāvji.

Lai veicinātu sadarbību starp biznesa inkubatoriem un tehnoloģiju pārneses kontaktpunktiem, apzinātu katra tipa organizācijas rīcībā esošos resursus, lai turpmāk iespēju robežās sadarbojoties ģenerētu jaunu uzņēmumu plūsmu inkubatoriem un sniegtu iespēju Latvijas zinātnisko institūciju darbiniekiem komercializēt savas izstrādnes, LIAA decembrī rīkoja **Biznesa inkubatoru un tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu kontaktbiržu**, kurā piedalījās Biznesa inkubatoru un Tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu vadītāji un darbinieki un Riska kapitāla fondu pārstāvji.

Programmas "Ražošanas procesu vadības optimizācija" īstenošanai un ražošanas konsultāciju sniegšanai LIAA organizēja **semināru „Uzņēmumu ražošanas efektivitātes palielināšanas iespējas”**, kur ražošanas un pakalpojumu nozaru uzņēmumu augstākā līmeņa vadītāji varēja iepazīties ar iespējām, metodēm un risinājumiem darba ražīguma un efektivitātes sekmēšanai, izmantojot biznesa un ražošanas procesu optimizācijas metodes – „Lean”, „Six Sigma”, „Theory of Constraints” (TOC – Ierobežojuma teorija). Pēc semināra uzņēmumiem tika dotas divas iespējas: veikt vienas dienas individuālu uzņēmuma novērtēšanu – diagnostiku, lai noteiktu uzņēmumā esošo situāciju, sniegtu problēmu un ražošanas procesu novērtējumu, kopā ar ekspertu izstrādātu turpmāko rīcības plānu un darbības virzienus; vai arī veikt padziļinātas 8 dienu ražošanas procesu optimizācijas konsultācijas, kur papildus diagnostikai tiktu izstrādātas uzņēmuma ražošanas efektivitātes paaugstināšanas stratēģijas. Semināra laikā uzņēmumi varēja izvēlēties diagnostikai sev vēlamu ekspertu. Seminārā piedalījās 67 uzņēmumu pārstāvji, no tiem 12 uzņēmumi pieteica savu dalību individuālām konsultācijām/apmācībām, kur uzņēmēji varēja paplašināt **uzņēmuma darbinieku** zināšanas par biznesa un ražošanas procesu optimizācijas iespējām, metodēm un risinājumiem, darbinieku efektivitātes paaugstināšanas pieejām, produkcijas pašizmaksas samazināšanas metodikām, kā arī vadības procesu efektivitāti veicinošām metodēm. Apmācību ietvaros, sadarbojoties ar uzņēmuma darbiniekiem, tika veikta uzņēmuma vadošo biznesa un ražošanas procesu diagnostika, sniegts novērtējums, kurās no jomām nepieciešams veikt uzlabojumus, izstrādājot vispārēju aktivitāšu plānu procesu turpmākai uzlabošanai saskaņā ar uzņēmuma nākotnes mērķiem.

Septiņiem uzņēmējiem tika sniegtas **padziļinātas 8 dienu individuālas praktiskās konsultācijas** par ražošanas un vadības procesu optimizācijas

nepieciešamību, pielietojamas iespējām, metodēm un rīkiem. Konsultāciju ietvaros tika veikta vispārēja uzņēmuma vadošo procesu diagnostika, kopā ar uzņēmuma darbiniekiem tika novērtēta pašreizējā situācija, sagatavots nākotnes vajadzību apskats, izstrādāts un saskaņots aktivitāšu plāns izmaiņu īstenošanai uzņēmumā nākamo 3-6 mēnešu laikā. Konsultāciju ietvaros LIAA finansēja 60% (Rīgā un Rīgas rajonā reģistrētiem uzņēmumiem) un 70% (ārpus Rīgas rajona) no kopējām konsultāciju izmaksām, atlikušo daļu finansēja uzņēmumi.

Lai veicinātu **dizaina pakalpojumu izmantošanu rūpniecībā**, konkurētspējīgu eksporta produktu izstrādes nodrošināšanai, LIAA turpināja iepriekšējā gadā iesāktu projektu, aicinot uz sadarbību Latvijas ražotājus un dizainerus projekta „Dizaina autobuss” ietvaros. Projekts „Dizaina autobuss” ir LIAA organizēta aktivitāte, kā ietvaros Latvijas dizaineriem tiek piedāvāta iespēja apmeklēt dažādu sektoru ražošanas uzņēmumus Latvijā. Projekta mērķis ir veicināt sadarbību, sekmēt pieredzes, zināšanu un domu apmaiņu, kas rezultētos konkurētspējīgos produktos un pakalpojumos. Projekta ietvaros tika apmeklēti ražošanas uzņēmumi, pārrunātas sadarbības iespējas un dibināti kontakti. Būtiska nozīme ir jauno dizaineru iepazīstināšanai ar uzņēmuma ražošanas specifiku, jo tikai pārzinot uzņēmuma iespējas var izveidot tehnoloģiski pilnvērtīgu un tirgus prasībām atbilstošu produktu. Daļība projektā ir bezmaksas un tajā var iesaistīties ikviens Latvijas ražošanas uzņēmums, kas plāno sava uzņēmuma ietvaros ražoto produktu dizaina izstrādi. Projekta ietvaros tika noorganizēti 4 braucieni uz dažādu nozaru uzņēmumiem (kopā tika apmeklēti 10 ražošanas uzņēmumi, kuros piedalījās 58 dizaineri). Braucienu rezultātā tika uzsākta sadarbība starp dizaineriem un ražotājiem atsevišķu jaunu produktu izveidei.

Lai veicinātu un popularizētu rūpnieciskā dizaina izmantošanu uzņēmējdarbībā, kopīgi ar dizaina ekspertiem Rīgā un Latvijas reģionos tika organizēts informatīvs un izglītojošs izbraukuma **semināru cikls „Uzņēmuma mārketinga digitālajā laikmetā. Dizaina domāšanas un digitālo instrumentu radītās iespējas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem”**. Seminārā tika apskatītas tēmas par dizaina domāšanu biznesā – no patērētāja vajadzību izpratnes līdz risinājumiem, kas rada vērtību klientiem un par mārketingu sociālajās (jauno mediju) platformās.

Piecu semināru, ko apmeklēja 425 dalībnieki, ietvaros tika organizētas kontaktbiržas un diskusijas, popularizējot uzņēmēju veiksmīgu sadarbību ar dizaineriem. Uzņēmēji tika informēti par produktu un pakalpojumu popularizēšanas iespējām izmantojot multimediju un jaunās tehnoloģijas.

Lai attīstītu dizaina pakalpojumu izmantošanu rūpniecībā un konkurētspējīgu eksporta produktu izstrādi, tika organizētas atbalsta aktivitātes, kas vērstas uz Latvijas mazo un vidējo komersantu attīstības un konkurētspējas veicināšanu, par pamatu izvēloties uz inovācijām, jaunu produktu attīstību, produktu dizainu un dizaina vadību balstītas prioritātes. Zināšanu pārnesei **projektā "Produktu dizaina izstrādes pakalpojumu sniegšana ražošanas komersantiem"**, piedalījās 6 ražošanas komersanti, saņemot produktu dizaina izstrādes pakalpojumus. Atbalstu projekta ietvaros saņēma gan mēbeļu, gan elektronikas, gan pārtikas ražošanas uzņēmumi, kas sadarbībā ar dizaineriem veica jaunu, novatorisku produktu dizaina izstrādi vai jaunas produktu sērijas (kolekcijas) dizaina izstrādi, kā arī būtiski uzlaboja esošā produkta dizainu izstrādājot produktu iepakojuma koncepcijas, tādējādi radot jaunus risinājumus produktu vizuālajai identitātei. Projekta ietvaros, izmantojot jaunus materiālus un tehnoloģijas, tika būtiski paaugstināta komersantu konkurētspēja un projekta realizācijā iesaistīto darbinieku kvalifikācija.

Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanā 2009.gada tika turpināts darbs apkopojot un analizējot uzņēmēju iesūtīto informāciju LIAA mājas lapas sadaļā „Uzņēmēj, piedalies uzņēmējdarbības vides sakārtošanā!” par administratīvajiem šķēršļiem un birokrātiskajām prasībām, kā arī sniegtajiem priekšlikumiem administratīvo šķēršļu novēršanai un administratīvo procedūru uzlabošanai, kā rezultātā EM tika iesniegti priekšlikumi iekļaušanai Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānā 2010.gadam nodokļu un publisko iepirkumu jomā (par nodokļu pārmaksas atmaksas uzlabošanu, apstiprināto komersantu oficiālo sarakstu, ārvalstu sabiedrību filiāļu iespēju piedalīties, kā arī iesniedzamo dokumentu skaita samazināšanu publiskajos iepirkumos).

LIAA Stratēģijā uzstādītie mērķi ir sasniegti un virknē īstenoto aktivitāšu ir gūti kvalitatīvi rezultāti nekā iepriekš tika prognozēts. Pārskata periodā tika uzsākts īstenot inovatīvai uzņēmējdarbībai svarīgas programmas – „**Pasākumi motivācijas celšanai**” un „**Biznesa inkubatori**”, tāpat tika uzsākts īstenot valsts atbalsta programmu „**Tehnoloģiju pārnese kontaktpunkti**”. Īstenojot tādas pasākumus kā „Ideju kauss”, „Uzņēmējs 5 dienās”, „Pirmssēklas atbalsta instruments”, „Komercializācijas reaktors” var secināt, ka sabiedrības attieksme pret iesaistīšanos uzņēmējdarbībā un pret inovāciju kopumā ir pozitīvi mainījusies, jo, lai gan ierobežotā skaitā un apjomā, tomēr pieejamie pasākumi ir veicinājuši vismaz 50 jaunu uzņēmumu veidošanos, no kuriem vairāki šobrīd savu darbību izvērš biznesa inkubatoros. Tāpat konkurence par atbalstu labākajām idejām kopš 2007.gada ir pieaugusi vismaz 2 reizes.

Ņemot vērā to, ka inovatīvu uzņēmumu nav iespējams izveidot vienā dienā un pat ne viena pasākuma laikā, tāpat arī zināšanu pārnese no universitātēm uz industriju nenotiek ātri, LIAA ļoti lielu uzmanību pievērš īstenoto pasākumu novērtēšanai, uzraudzībai un identificēto trūkumu novēršanai it īpaši tajos gadījumos, kad tiek uzsāktas jaunas iniciatīvas. Atbilstoši LIAA izveidotajai kvalitātes vadības sistēmai, visi vērtējumi un rekomendācijas tiek izvērtēti un analizēti kontekstā ar kopējo stratēģisko mērķu sasniegšanu un attiecīgi turpmāko stratēģisko mērķu uzstādīšanu. Šādi, sadarbībā ar Ekonomikas ministriju formulējot turpmākās aktivitātes zināšanu ietilpīgas ekonomikas veicināšanā, uzsvars tiks likts uz inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanu un zināšanu pārnesei no universitātēm uz industriju.

Kopējais budžeta līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 1.tabulā.

1. tabula

Programmas „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	973 801	715 865	515 419
1.1.	dotācijas	792 301	436 500	436 500
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	181 500	279 365	78 919
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-

2.	Izdevumi (kopā)	742 541	715 865	433 721
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	740 278	715 865	433 721
2.1.1.	kārtējie izdevumi	740 278	715 865	433 721
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	2 263	-	-

2.1.2. Apakšprogramma „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana”(27.01.00)

LIAA 2009.gadā turpināja nodrošināt Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto valsts atbalsta programmu (turpmāk VAP) ieviešanu, sniedza informāciju par esošajām un plānotajām aktivitātēm, nodrošināja projektu iesniegumu pieņemšanu, izvērtēšanu, līgumu slēgšanu, maksājumu veikšanu un projektu uzraudzību.

Budžeta apakšprogrammas "Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana" ietvaros pārskata periodā tika administrētas 24 Eiropas Savienības struktūrfondu gan 2004.-2006.gada, gan 2007.-2013.gada plānošanas perioda aktivitātes Eiropas Reģionālā attīstības fonda (turpmāk -ERAF) un Eiropas Sociālā fonda (turpmāk - ESF) programmās. 2009.gadā tika izvērtēts 1071 projekta iesniegums, noslēgti 507 līgumi, veiktas pārbaudes projektu realizācijas vietās, starpposma/noslēguma maksājumu un uzraudzības pārbaudes, Klientu apkalpošanas nodaļā sniegtas 6307 konsultācijas.

Kopumā 2007.-2013.gada Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas periodā vislielākais atbalstīto uzņēmēju skaits bija tādās nozarēs, kā dažādu iekārtu un mehānismu ražošanā, kokapstrādē, tekstila, apģērhu un trikotāžas nozarēs, metālapstrādē un metāla konstrukciju ražošanā, programmēšanā un datu apstrādē. Visaktīvākie uzņēmēji bija no Rīgas, tad seko uzņēmēji no Rīgas reģiona, Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales reģiona. Tomēr kopumā vislielāko finansiālo atbalstu ir saņēmuši uzņēmēji no Kurzemes, Rīgas reģiona un Rīgas, seko Zemgales, Vidzemes un Latgales uzņēmēji.

Finanšu izdevumi 2004.-2006.gada plānošanas perioda projektu uzraudzībai un maksātspējas procesu kontrolei bija mazāki nekā plānots, kā arī atbilstoši MK 21.04.2009. sēdē (prot. Nr.25) noteiktajam un 9.jūnija MK sēdes protokola Nr.39 122.§ 2.punkta norādījumiem tika ierobežoti vairāki LIAA administratīvie izdevumi (komandējumi, apmācības, u.c.).

Kopējais budžeta līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2.tabulā.

2. tabula

Apakšprogrammas „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 750 572	1 060 170	1 060 170
1.1.	dotācijas	1 750 572	1 060 170	1 060 170
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	1 541 075	1 060 170	924 106
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 525 317	1 040 170	921 867
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 525 317	1 040 170	921 867
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	15 758	20 000	2 239

2.1.3. Apakšprogramma „Atbalsts valsts un privātās partnerības projektiem” (27.04.00)

Apakšprogramma „Atbalsts valsts un privātās partnerības projektiem” tiek īstenota Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programmas Nr.LV0016 „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā” ietvaros.

Apakšprogrammas mērķis ir publiskās infrastruktūras būvniecības, apsaimniekošanas un finansēšanas alternatīvo modeļu (valsts un privātā partnerība (VPP)) piemērošanas veicināšana, tādējādi uzlabojot sabiedrisko pakalpojumu

kvalitāti un pieejamību valsts un reģionālā līmenī. Apakšprogrammas ietvaros atbalstāmas ir divas aktivitātes:

1) finanšu un ekonomiskā pamatojuma izstrāde valsts un privātās partnerības projektam (1.solis VPP projekta īstenošanā), obligāti iekļaujot iesnieguma iesniedzēja un sadarbības partnera apakšprojektā iesaistīto darbinieku apmācības;

2) valsts un privātās partnerības projekta konkursa dokumentācijas izstrāde (2.solis VPP projekta īstenošanā), obligāti iekļaujot iesnieguma iesniedzēja un sadarbības partnera apakšprojektā iesaistīto darbinieku apmācības.

Apakšprogrammas ietvaros tika veikta 23 iesniegto projektu iesniegumu izvērtēšana un noslēgtas 14 vienošanās par projektu īstenošanu ar 6 pašvaldībām un 4 ministrijām par visu programmas ietvaros pieejamo finansējumu 1 940 135 EUR. Tika veikta projektu īstenošanas uzraudzība un organizētas pārbaudes projektu īstenošanas vietās.

2009.gada 6.oktobrī tika apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr.1130 „Grozījums Ministru kabineta 2008.gada 26.maija noteikumos Nr.364 „Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta prioritātes „Reģionālā politika un ekonomisko aktivitāšu attīstība” programmas „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā” apakšprojektu atklāta konkursa nolikums””, kas paredz apakšprojektu īstenošanas termiņa pagarināšanu līdz 18 mēnešiem, bet ne vēlāk kā līdz 2010.gada 31.decembrim. Ņemot vērā minētos grozījumus, programmas īstenošanas termiņš tika pagarināts līdz 2011.gada 30. aprīlim.

Apakšprogrammas atsevišķu aktivitāšu un apakšprojektu vērtēšanas ekspertu izmaksas bija mazākas nekā plānots. Avansa maksājumi pašvaldību apakšprojektiem bija mazāki nekā plānots, kā arī apakšprojektu īstenošanas termiņi tika pagarināti, līdz ar to neviens apakšprojekts netika īstenots 2009.gadā un nebija jāveic neviens gala maksājums. Finansējuma ietaupījums, kas radās, tiks izlietots 2010.gadā.

Kopējais budžeta līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 3.tabulā.

3. tabula

Apakšprogrammas „Atbalsts valsts un privātās partnerības projektiem” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	228 859	238 667	238 667
1.1.	dotācijas	211 474	105 382	105 382
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	17 385	133 285	133 285
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	130 286	238 667	111 077
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	128 070	238 667	111 077
2.1.1.	kārtējie izdevumi	128 070	84 929	51 160
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-

2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	153 738	59 917
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	2 216	-	-

2.1.4. Apakšprogramma „Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007.-2013.) (27.05.00)

Apakšprogramma "Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007.–2013.)" tika īstenota LIAA tehniskās palīdzības projekta „Atbalsts Eiropas Savienības fondu sadarbības iestādes darbības programmu vadības funkciju nodrošināšanai” ietvaros.

Projekta aktivitātes „ES fondu projektu informatīvo, publicitātes un komunikācijas pasākumu plānošana, īstenošana” ietvaros tika sagatavoti un izdoti bukleti un faktu lapas par ES fondu aktualitātēm gan papīra, gan elektroniskā veidā, publicēta informācija mēdijos par projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu, termiņu pagarinājumiem, grozījumiem vai pārtraukšanu LIAA administrētajās ES fondu aktivitātēs un par aicinājumiem piedalīties plānotajos informatīvajos semināros.

Tā kā vairākās valsts atbalsta programmu aktivitātēs iesniegtie projekti bija sasnieguši noteiktu ieviešanas stadiju vai bija pat veiksmīgi īstenoti, LIAA organizēja 20 informatīvus seminārus Rīgā un Latvijas reģionos, nodrošinot uzņēmējus ar informāciju, ko nepieciešams ievērot un zināt, sasniedzot noteiktu projekta ieviešanas stadiju. **Semināri** tika organizēti par jautājumiem projekta ieviešanā, starpposma vai noslēguma pārskata sagatavošanā un pēcuzraudzībā aktivitātēs: „**Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām**”, „**Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām**”, „**Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste**”, „**Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produktu attīstībai**”, „**Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingis**”, „**Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā**” un „**Nacionālās nozīmes velotūrisma produktu attīstība**”.

Aprīlī LIAA organizēja informatīvo **semināru sēriju** Rīgā un Latvijas reģionos informējot uzņēmējus par valsts atbalsta programmas „**Atbalsta iespējas uzņēmējiem īpaši atbalstāmajās teritorijās**” pamatnosacījumiem un projektu sagatavošanu.

Jūlijā LIAA uzņēmējiem organizēja **informatīvus seminārus**, kur semināra apmeklētāji varēja iepazīties ar pamatnosacījumiem īstenojot aktivitāti „**Augstas pievienotās vērtības investīcijas**” un septembrī - ar projekta iesnieguma sagatavošanas noteikumiem.

Augustā uzņēmēji, apmeklējot **semināru**, tika informēti par izmaiņām aktivitātes „**Ārējo tirgu apgūšana - ārējais mārketing**” sestās un turpmāko kārtu pamatnosacījumos, kā arī - par biežāk pieļautām kļūdām projekta īstenošanas gaitā, kā arī iepazīstināti ar uzņēmēju pieredzi izstāžu projektu ieviešanā.

Augustā pašvaldību pārstāvji varēja iepazīties ar izsmeļošu informāciju LIAA organizētajā **seminārā** par aktivitātes „**Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produktu attīstībai**” pamatnosacījumiem un projekta sagatavošanas noteikumiem.

Oktobrī un novembrī LIAA uzņēmējiem piedāvāja **semināru ciklu „Aktuālās atbalsta programmas uzņēmējiem”**, kur seminārā apmeklētāji tika informēti par tobrīd atvērtajām LIAA aktivitātēm, kā arī par Biznesa inkubatoru, Motivācijas programmas un Eiropas Savienības 7.Ietvara programmas sniegtajām iespējām, Latvijas Hipotēku un zemes bankas programmu pārvaldes „Altum” Starta programmu jaunajiem uzņēmējiem un Latvijas-Igaunijas pārrobežu sadarbības programmas pamatnosacījumiem.

Laikrakstā „Latvijas Avīze” LIAA sniedza intervijas par uzņēmēju veiksmes stāstiem, kā arī par jaunākajām aktualitātēm. 2009.gadā tika veikti regulāri mediju monitoringi Latvijas nacionālajos un reģionālajos medijos par LIAA administrētajām struktūrfondu programmām.

Projekta aktivitātes „Nodrošināta informācijas sistēmas ieviešana un uzturēšana” ietvaros tika pilnveidota un uzturēta informācijas sistēma, nodrošinot uzlabojumu veikšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Tika nodrošināta projekta aktivitātes „Ekspertu piesaiste Eiropas Savienības fondu projektu iesniegumu vērtēšanā” un „Darba samaksa Eiropas Savienības fondu administrēšanā iesaistītajiem ierēdņiem un darbiniekiem” izpilde.

Budžeta apakšprogrammas ietvaros paredzētais finansējums projekta aktivitātes „Eiropas Savienības fondu projekta revīzijas pakalpojumu nodrošināšana” netika izlietots, jo pārskata periodā pakalpojuma veikšana nebija aktuāla. Ņemot vērā ekonomisko situāciju valstī, tika samazināti darbinieku komandējumi un dienesta braucieni Eiropas Savienības fondu jautājumos, kā arī tika panākta vienošanās ar sadarbības partneriem, samazinot finanšu līdzekļu izmantošanu piedaloties citu institūciju organizētajos semināros, kā arī ietaupot finansējumu darbinieku darba vietu iekārtošanā.

Kopējais budžeta līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 4.tabulā.

Apakšprogrammas „Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu apgūšanai” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	714 163	790 348	790 348
1.1.	dotācijas	714 163	790 348	790 348
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	442 706	790 348	720 920
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	427 995	789 248	720 920
2.1.1.	kārtējie izdevumi	427 995	789 248	720 920
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	14 711	1 100	0

2.1.5. Apakšprogramma „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana” (2007.-2013.) (27.06.00)

Apakšprogrammas ietvaros finansēto aktivitāšu mērķis ir sekmēt uzņēmējdarbības attīstību, palielinot uzņēmēju konkurētspēju Latvijā un starptautiskos tirgos.

Apakšprogrammas ERAF projektu īstenošana tika īstenota administrējot 15 Eiropas Savienības struktūrfondu aktivitātes, t.sk., astoņas iepriekšējā gadā un septiņas uzsāktās aktivitātēs 2009.gadā.

Pārskata periodā LIAA uzsāka administrēt sekojošas aktivitātes:

- „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketing” 10 kārtās;
- „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts rūpnieciskā īpašuma tiesību nostiprināšanai”;
- „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā”;
- „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde”;
- „Augstas pievienotās vērtības investīcijas”;
- „Biznesa inkubatori”;
- “Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai”.

Aktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingš” 10 kārtās tika noslēgti 208 līgumi. Aktivitātē „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts rūpnieciskā īpašuma tiesību nostiprināšanai” – tika noslēgti 9 līgumi. Aktivitātē „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā” tika noslēgti 56 līgumi. Aktivitātē „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde” tika noslēgti 117 līgumi. Aktivitātē „Augstas pievienotās vērtības investīcijas” tika iesniegti 66 projektu iesniegumi un līdz gada beigām tie bija izvērtēšanas stadijā.

Aktivitātes „Pasākumu motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai” ietvaros tika īstenoti informatīvi un publicitātes pasākumi ar mērķi informēt un iedrošināt pēc iespējas plašāku sabiedrības daļu uzsākt uzņēmējdarbību, celt uzņēmējdarbības prestižu sabiedrības acīs, sekmēt sabiedrības izpratni par inovācijas lomu konkurētspējas veicināšanā, kā arī informēt sabiedrību par norisēm saistībā ar inovācijām un to potenciālu, tādējādi iedrošinot pievērsties inovatīvu risinājumu izstrādei un pielietošanai.

Aktivitātes „Biznesa inkubatori” ietvaros tika noslēgti deviņi līgumi ar biznesa inkubatora operatoriem Latvijas reģionos par biznesa inkubācijas pakalpojumu sniegšanu.

Turpinot iepriekšējā gadā uzsāktu aktivitāšu administrēšanu, 2009.gadā aktivitātes „Atbalsts ieguldījumiem mikro, maziem un vidējiem komersantiem īpaši atbalstāmajās teritorijās” projektu iesniegumi tika pieņemti 8 kārtās, kā rezultātā tika noslēgti 97 līgumi, aktivitātē „Nacionālās nozīmes velotūrisma produkta attīstība” tika noslēgti 7 līgumi, aktivitātē „Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produkta attīstībai” – 8 līgumi, aktivitātē „Tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti” – 2 līgumi.

Apakšprogrammas ietvaros pārskata periodā ES fondu finansējuma saņēmējiem veikti 125 starpposma/noslēguma maksājumi un 39 avansa maksājumi.

Kopējais budžeta līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 5.tabulā.

5.tabula

Apakšprogrammas „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	269 612	8 583 291	8 583 291
1.1.	dotācijas	269 612	8 583 291	8 583 291
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	178 613	8 583 291	7 974 633
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	178 613	6 595 260	5 986 602
2.1.1.	kārtējie izdevumi	-	2 360 007	1 806 893
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-

2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	178 613	3 975 253	3 974 997
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	260 000	204 712
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	1 988 031	1 988 031

2.1.6. Apakšprogramma „Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu” (2007.-2013.) (27.07.00)

Reorganizācijas rezultātā aizkavējās Eiropas Savienības aktivitātes „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai” ieviešana, līdz ar to netika veiktas plānotajā apjomā atmaksas valsts budžeta ieņēmumos par ERAF finansējumu (2007.-2013.).

Kopējais budžeta līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 6.tabulā.

6.tabula

Apakšprogrammas „Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu” (2007.-2013.) valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	-	2 085 309	2 085 309
1.1.	dotācijas	-	2 085 309	2 085 309
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	-	2 085 309	1 201 987
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	-	2 085 309	1 201 987
2.1.1.	kārtējie izdevumi	-	-	-
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	2 085 309	1 201 987

2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-
------	-------------------------------	---	---	---

2.1.7. Apakšprogramma „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošana” (2007.-2013.) (27.08.00)

Aktivitātes „Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai” īstenošanai tika noslēgts līgums ar Latvijas Hipotēku un zemes banku, lai atbalstītu saimnieciskās darbības uzsācējus, sniedzot apmācības, konsultācijas un finansiālu atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai, kā rezultātā tika veikti 80 noslēguma maksājumi finansējuma saņēmējiem un 3 ieguldījumi aizdevumu fondā 1.3.1.2. „Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai” aktivitātē.

Saskaņā ar 2009. gada 8.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1403 „Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 31.marta noteikumos Nr.293 "Noteikumi par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.3.1.2.aktivitāti "Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai” viss aktivitātes paredzētais finansējums veikts aizdevuma fondā.

Īstenojot Eiropas sociālā fonda programmu aktivitātes „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām” un „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām”, 2009.gadā Latvijas uzņēmumos tika apmācīts 2401 darbinieks.

Kopējais budžeta līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 7.tabulā.

7.tabula

Apakšprogrammas „Eiropas Sociālā fonda projektu īstenošana” (2007.-2013.).valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	-	16 365 015	16 365 015
1.1.	dotācijas	-	16 365 015	16 365 015
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	-	16 365 015	16 144 094
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	-	16 365 015	16 144 094
2.1.1.	kārtējie izdevumi	-	-	-
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	16 365 015	16 144 094
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un	-	-	-

	starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

2.1.8. Apakšprogramma „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansējumu” (2007-2013) (27.09.00)

Saskaņā ar 2009. gada 8.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1403 „Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 31.marta noteikumos Nr.293 "Noteikumi par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.3.1.2.aktivitāti "Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai"" visā aktivitātes paredzētais finansējums veikts aizdevuma fondā, līdz ar to arī veiktas atmaksas budžeta ieņēmumos.

Kopējais budžeta līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 8.tabulā.

8.tabula

Apakšprogrammas „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda finansējumu (2007-2013)” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	-	12 167 953	12 167 953
1.1.	dotācijas	-	12 167 953	12 167 953
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	-	12 167 953	12 167 953
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	-	12 167 953	12 167 953
2.1.1.	kārtējie izdevumi	-	-	-
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	12 167 953	12 167 953
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

2.1.9. Programma „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana” (28.00.00)

Programmas ietvaros finansēto aktivitāšu mērķis ir **sekmēt uzņēmējdarbības attīstību, veicinot eksporta projektu īstenošanu un investīciju piesaisti** augsto, vidēji augsto un vidējo tehnoloģiju nozarēs, kā arī zināšanu ietilpīgo pakalpojumu nozarēs Latvijā.

Aktivitātes eksporta pieauguma veicināšanā un investīciju piesaistē tika nodrošinātas efektīvi sadarbojoties LIAA projektu vadītājiem Rīgā un LIAA pārstāvjiem 10 Latvijas Ārējās ekonomiskās pārstāvniecībās Dānijā, Francijā, Japānā, Krievijā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Vācijā un Zviedrijā.

LIAA pārstāvēja Latvijas komercsabiedrību ekonomiskās un biznesa intereses ārvalstīs, sniedza informatīvus un konsultatīvus pakalpojumus Latvijas un ārvalstu komercsabiedrībām, organizēja eksporta veicināšanas pasākumus Latvijā un ārvalstīs..

Pārskata periodā kopumā strādāts ar 533 eksporta projektiem, kuru prognozētais eksporta apjoms ir 15 miljonu latu.

Informācija un konsultācijas

2009.gadā Latvijas uzņēmumiem tika sniegtas **2876 konsultācijas** par ārējiem tirgiem, par eksporta uzsākšanu, biznesa kontaktu veidošanu, sadarbības partneru atlasī, komunikāciju ar potenciālajiem partneriem un **1240 konsultācijas** uzņēmējiem par ārējās tirdzniecības jautājumiem, tai skaitā Eiropas Savienības vienotajā tirgū.

Plašs informācijas klāsts par ārējiem tirgiem Latvijas komercsabiedrībām tiek nodrošināts LIAA mājas lapā, kur 2009.gadā tika ievietota informācija par 36 valstīm, nozīmīgākajām izstādēm, tirgus informācijas meklēšanas avotiem, kā arī uzaicinājumiem dalībai starptautiskajās izstādēs un forumos – 185 piedāvājumi.

2009.gadā LIAA mājas lapā tika ievietotas 22 LIAA sagatavotās dažādu valstu tirgus izpētes, prezentācijas vai informatīvie ziņojumi par dažādām nozarēm (ASV, Kazahstāna, Krievija, Lielbritānija, Nīderlande, Vācija).

Ārvalstu uzņēmējiem, ārvalstu diplomātiskajām pārstāvniecībām un citām ārvalstu institūcijām tika sniegtas 572 konsultācijas par biznesa vidi Latvijā, tajā skaitā par nodokļu sistēmu, darbaspēka pieejamību, normatīvajiem aktiem, sadarbības veidošanas iespējām ar Latvijas komercsabiedrībām u.c. jautājumiem.

Informatīvi un izglītojoši semināri

Lai paplašinātu zināšanas par būtiskiem jautājumiem, kas jāzina komersantiem eksportējot, kā arī, lai paplašinātu zināšanas par starptautisko tirgu, viens no darbības virzieniem, ko LIAA sekmīgi turpināja 2009.gadā, ir informatīvo un izglītojošo semināru organizēšana.

Informācija par visiem plānotajiem LIAA semināriem 2009.gadā regulāri un strukturēti tika ievietota aģentūras mājas lapas sadaļā „Pasākumi”.

Latvijas reģionos uzņēmējiem tika organizēti **19 eksporta veicināšanas semināri**, kuros kā lektori piedalījās ārvalstu speciālisti, LIAA pārstāvniecību darbinieki, Latvijas komercsabiedrību pārstāvji un kuros praktiskajā pieredzē dalījās arī dažādu nozaru komercsabiedrības. Seminārus kopumā apmeklēja 1037 uzņēmēji.

Semināros komercsabiedrības tika iepazīstinātas ar **biznesa iespējām** tādu valstu tirgos kā Uzbekistāna, Zviedrija, Norvēģija, Dānija, Šrilanka, Singapūra, Čehija, Nīderlande un Japāna. Atsevišķs semināru bloks tika veltīts specifiskiem eksportspējas palielināšanas un ārējās tirdzniecības jautājumiem, kā, piemēram, dažādu loģistikas risinājumu izmantošana eksportā, konkurētspējas paaugstināšana efektīvi pielietojot informācijas tehnoloģijas risinājumus, atbalsta instrumentu izmantošana eksporta darījumiem, regulārs tirgus monitorings stratēģiskajā plānošanā un tirgus apgūvē. Uzņēmēji aktīvi piedalījās mašīnbūves un metālapstrādes, kā arī tekstila un apģērbu ražošanas un elektronikas eksporta prasmju semināros. Lielu interesi uzņēmējos izraisīja ANO iepirkumu nodaļas (UNPD) piegādātāju instruktāžas un reģistrācijas seminārs, kurā tika sniegta informācija par noteikumiem iepirkumu procedūru veikšanai tiem interesentiem, kas vēlas kļūt par ANO piegādātājiem.

Lielāko daļu semināru par ārējiem tirgiem video ierakstus, sinhronizētus ar prezentācijām, iespējams noskatīties LIAA mājas lapā.

Papildus tam LIAA organizēja **17 izglītojošus un informatīvus seminārus** par ārējās tirdzniecības nosacījumiem un specifiskām tirdzniecības prasībām ES, ko apmeklēja 926 uzņēmēji. Semināros tika izskatītas tēmas par aktuāliem ES tematiem – „Eiropas Savienības standartizācija un CE marķējums”, „ES ķīmisko vielu politika (REACH regula): ķīmisko vielu kontrole”, „ES atbalsts uzņēmumiem”, Eiropas Komisijas Vides prasību ievērošanas palīdzības programma MVU (ECAP)”, „Franšīze – ātra biznesa attīstība ekonomiskās lejupslīdes laikā”, „Intelektuālā īpašuma tiesības un to regulējums Eiropas Savienībā”, Pārtikas drošības aspekti un tās regulējums ES”, u.c.

Atbalsts sadarbības partneru meklēšanā ārvalstīs

Papildus informācijai un konsultācijām LIAA pārstāvji ārvalstīs un projektu vadītāji praktiski palīdzēja Latvijas komercsabiedrībām atrast sadarbības partnerus ārvalstīs – palīdzot komercsabiedrībām atlasīt potenciālos sadarbības partnerus no LIAA datu bāzēm, izmantojot darba gaitā nodibināto kontaktu tīklu, sniedzot konsultācijas, kā labāk uzrunāt kompānijas, organizējot vizītes pie kompānijām.

2009.gadā sadarbības partneru meklēšanā tika sniegts individuāls atbalsts 102 komercsabiedrībām, noorganizējot kopumā **152 individuālās vizītes** mērķa tirgos, kur komercsabiedrībām tika organizētas tikšanās ar potenciāliem partneriem, iespēja iepazīties ar konkurējošiem uzņēmumiem, dibināt jaunus kontaktus, iepazīties ar reālo stāvokli tirgū, gūt jaunas atziņas par savām iespējām un sava produkta potenciālu. Individuālās vizītes norises laikā viss ārējo pārstāvniecību darbinieku darba laiks tika veltīts konkrētai komercsabiedrībai, kas ietvēra individuālu pieeju katram interesējošam jautājumam, partneru piemeklēšanai, tirgus izpētei. Sadarbības partneru meklēšanā, individuālās vizītes tika organizētas arī uz valstīm, kur neatrodas LIAA ārējās pārstāvniecības, piemēram, uz Beļģiju, Indiju, Itāliju, Ķīnu, Slovākiju, Somiju.

Biznesa partneru meklēšanā Latvijas komercsabiedrībām tika nodrošināta bezmaksas piekļuve ārvalstu kompāniju datu bāzēm (*Welcome Europe, International Trade Shows, Kompass, u.c.*) un atbilstoši gandrīz 1000 Latvijas komercsabiedrību pieprasījumiem tika atlasīti potenciālie sadarbības partneri.

LIAA mājas lapas izveidotajā ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv tika ievietoti 541 Latvijas uzņēmumu un ārvalstu kompāniju un **biznesa sadarbības**

piedāvājumi un pieprasījumi. Tika apkopota informācija un sagatavotas atbildes uz 275 ienākošajiem ārvalstu uzņēmēju informācijas pieprasījumiem. Eiropas biznesa atbalsta tīklā (EEN) tika izplatīts 151 Latvijas komercsabiedrību biznesa piedāvājums, Ar piedāvājumiem varēja iepazīties dažādu valstu kompānijas, kuras meklē sadarbības iespējas.

2009.gadā 50 potenciāliem sadarbības partneriem no ārvalstīm LIAA organizēja vizītes Latvijā, lai atrastu piegādātājus, izvietotu pasūtījumus vai pirktu gatavo produkciju. Tika sagatavotas tikšanās programmas ar atbilstoša profila Latvijas komercsabiedrībām.

2009.gadā tika uzsākts jauns **atbalsta mehānisms eksporta uzsācējiem** - Latvijas produktu virzīšana jaunos tirgos. Pēc nozaru asociāciju ieteikuma atbalsts tika sniegts uzņēmējiem pārtikas rūpniecībai – Kazahstānas Republikā, kokapstrādes nozarei – Spānijā, ķīmijas un farmācijas nozarei – Japānā, mašīnbūves un elektronikas nozarei – Somijā, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas nozarei – Gruzijas Republikā. Atbalsta ietvaros 25 uzņēmumiem tika veikta eksportspējas vērtējums, sniegtas konsultācijas uzņēmuma mārketinga materiālu sagatavošanā, eksporta partneru atlase, tikšanās programmu ar ārvalstu partneriem organizēšana, u.c.).

Eksporta veicināšanas pasākumi ārvalstīs un Latvijā

LIAA aktīvi piedalījās eksporta veicināšanas pasākumu ārvalstīs organizēšanā, t.i., valsts amatpersonu vizītes, Latvijas komercsabiedrību tirdzniecības misijas, tiešās vizītes pie ārvalstu sadarbības partneriem, atbalstīja Latvijas komercsabiedrības starptautiskās izstādes ārvalstīs, organizēja kontaktbiržas un seminārus ārvalstīs.

Jāatzīmē, ka būtisks atbalsts uzņēmējiem bija Eiropas Savienības struktūrfondu aktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketinga” sniegtais finansiālais atbalsts, kā ietvaros uzņēmēji saņēma atbalstu ārējā mārketinga pasākumu īstenošanai – dalībai izstādēs, tirdzniecības misijās un kontaktbiržās. 2009.gadā LIAA noorganizēja 33 tirdzniecības misijas ārvalstīs, kurās piedalījās 222 Latvijas uzņēmēji.

Tirdzniecības misijas tika organizētas dažādās nozarēs (loģistikā, poligrāfijā, būvniecībā, būvmateriālu ražošanā, tekstilā, pārtikā, biotehnoloģijas un dzīvības zinātnēs) un pamatā uz valstīm, kur strādā Latvijas Ārējās ekonomiskās pārstāvniecības, kas nodrošināja kvalitatīvas divpusējās tikšanās, kompāniju apmeklējumus. Kā būtiskākās jāatzīmē:

- **Latvijas pārtikas ražotāju tirdzniecības misija uz Somiju** 2009.gada maijā. Misijas laikā tika noorganizētas tikšanās ar lielākajiem Somijas pārtikas iepircējiem, nozīmīgākajiem „HoReCa” piegādātājiem, importētājiem un pārtikas ražotājiem;
- **Latvijas būvuzņēmēju tirdzniecības misiju uz Zviedriju** 2009. gada maijā, kurā piedalījās 10 Latvijas uzņēmēji. Misijas laikā uzņēmumiem tika organizētas tikšanās ar potenciālajiem sadarbības partneriem, sniegts ieskats šā brīža būvniecības sektora aktivitātēs Zviedrijā. Katram uzņēmumam izdevās nodibināt vairākus jaunus kontaktus, no kuriem atsevišķi ietver darījuma pazīmes.
- **Latvijas koksnes kurināmā ražotāju misija uz Dāniju** 2009.gada novembrī. Piedalījās 8 Latvijas uzņēmēji. Pasākums bija īpaši aktuāls, jo Dānijas valdība ir pieņēmusi lēmumu palielināt bioenerģijas ražošanu un patēriņu vietējā tirgū,

lai samazinātu CO2 izmešu daudzumu enerģijas ražošanā, līdz ar to lielākā daļa spēkstaciju, kas līdz šim izmantojušas bioloģisko kurināmo, cenšas vēl vairāk palielināt šī kurināmā veida īpatsvaru enerģijas ražošanā. Katram no Latvijas uzņēmumiem bija 5 - 9 tikšanās. Vizītes laikā tika apmeklēta arī Dānijas multi spēkstacija „Dong Energy Avedøre”, kas ir viena no efektīvākajām multi spēkstacijām pasaulē.

Kā sekmīga tika vērtēta arī Latvijas **komercsabiedrību dalība valsts augstāko amatpersonu vizītēs** uz tādām valstīm kā Baltkrievija, Igaunija, Ukraina, Tadžikistāna, Azerbaidžāna, Gruzija un Armēnija, kā arī uz Krievijas reģioniem, kurās kopumā piedalījās vairāk nekā 260 uzņēmēji.

LIAA **sniedza atbalstu** Latvijas komercsabiedrībām arī **izstādēs ārvalstīs**. LIAA pārstāvji un projektu vadītāji nodrošināja komersantiem papildus atbalstu, aktīvi iesaistoties standu mārketingā, informējot potenciālos partnerus par Latvijas komercsabiedrību dalību izstādē, uzaicinot tos uz Latvijas standu un tādejādi nodrošinot papildus apmeklētību, iepriekš sagatavojot tikšanās un kvalitatīvus kontaktus. 2009.gadā LIAA sniedza atbalstu vairāk kā 114 uzņēmējiem 39 izstādēs. Kā būtiskākās jāatzīmē:

- **starptautiskā inženiernozaļu izstāde Vācijā „Hannover Messe-2009”**, 2009.gada aprīlī. Izstādē piedalījās 10 Latvijas uzņēmumi. Pirms izstādes tika veikts aktīvs mārketinga, nosūtot vairāk nekā 1000 ielūgumi ar aicinājumu satikties ar Latvijas kompānijām;
- **starptautiskā piegādātāju izstāde Zviedrijā „Elmia Subcontracting 2009”** novembrī. Izstādē piedalījās 14 Latvijas uzņēmumi. Paralēli notika B2Fair kontaktbirža. Uzsāktas pārrunas Volvo Construction Equipment par Latvijas uzņēmumu vizīti kompānijā. Kopumā nodibināti vairāk kā 180 kontakti, no kuriem ~. 55 ietver iespējamo darījumu pazīmes, noslēgts viens līgums;
- 4 pārtikas nozares uzņēmumu dalība starptautiskajā pārtikas nozares izstādē **„Caspian Agro Baku 2009” Azerbaidžānā, Baku** oktobrī. LIAA standā nodrošināja papildus 15 Latvijas uzņēmumu prezentāciju. Latvijas kopstandu apmeklēja Azerbaidžānas prezidents, uzņēmēji sniedza intervijas Azerbaidžānas masu medijiem. LIAA sadarbībā ar LR vēstniecību Azerbaidžānā organizēja uzņēmumiem individuālās tikšanās ar Azerbaidžānas iepircējiem gan Latvijas kopstendā, gan vizītes pie potenciālajiem sadarbības partneriem. Rezultātā vairāki uzņēmumi ir noslēguši vienošanos par siera piegādēm. Viens uzņēmums ir noslēdzis līgumu ar Azerbaidžānas importētāju par sadarbību un ir nosūtītas pirmās kravas.

Dažādu ārvalstu (Tadžikistāna, Japāna, Ķīna, Gruzija, Maroka, Norvēģija, Krievija) kompāniju delegācijām tika sagatavotas biznesa programmas, kuru ietvaros notika 10 **biznesa forumi**, semināri un prezentācijas par biznesa vidi un sadarbības iespējām ar Latvijas komercsabiedrībām, divpusējās tikšanās un Latvijas komercsabiedrību apmeklējumi. *Kā būtiskākās jāatzīmē:*

- **Tadžikistānas Republikas prezidenta vizīte** Latvijā 2009.gada februārī. Foruma ietvaros tika organizēta apaļo galdu diskusijas banku, elektronikas un mašīnbūves un metālapstrādes sektoriem. Forumā piedalījās vairāk kā 70 Latvijas uzņēmēji;

- **Japānas Ekonomikas, tirdzniecības un rūpniecības ministrijas (METI) un tūrisma nozares pārstāvju vizītē** Latvijā tika apmeklētas pārtikas un ķīmijas un farmācijas nozares uzņēmumi;
- **Ķīnas Tautas Republikas vicepremjera vizīte** Latvijā 2009.gada septembrī. Vizītē Latvijā ieradās vairāk nekā 60 Ķīnas uzņēmēji, kas pārstāvēja tādas nozares kā farmācija, metālapstrāde un mašīnbūve, konsultācijas, tekstils, celtniecība un celtniecības materiāli, inženierija, finanses, lauksaimniecība, telekomunikācijas, tirdzniecība u.c. Ekonomikas forumā piedalījās vairāk kā 135 Latvijas uzņēmēji. Forumā otrajā daļā LIAA organizēja Latvijas un Ķīnas uzņēmēju divpusējās tikšanās. Pēc Latvijas uzņēmēju iesniegtās informācijas, tika nodibināti vismaz 38 biznesa kontakti, no kuriem vismaz 16 ietver nākamo darījumu pazīmes vai vienošanos par tālāko sadarbību;
- **Gruzijas biznesa forumā** Gruzijas premjerministra vizītes laikā 2009.gada septembrī, piedalījās aptuveni 70 Latvijas uzņēmēji, kas pārstāvēja tādas nozares kā celtniecība un celtniecības materiālu ražošana, enerģētika, finanšu pakalpojumi un konsultācijas, gāzes sektors, IT un telekomunikācijas, izglītība, kokapstrāde, mēbeļu ražošana, metālapstrāde, pārtikas ražošana, tekstila ražošana, tipogrāfija, transports un loģistika, tūrisms, veselības aprūpe, vides aizsardzība u.c.

2009.gadā tika realizēti vairāki apjomīgi eksporta mārketinga pasākumi Latvijā. Kā nozīmīgākos jāatzīmē konkurss **Eksporta un inovācijas balva 2009**, kā arī **LIAA un uzņēmēju biznesa forums**. (Detalizētāku aprakstu skatīt 5.sadaļā).

Konkurss „Eksporta un inovācijas balva 2009” tika organizēts jau piekto gadu, lai paustu atzinību un apbalvotu sekmīgākos Latvijas komersantus, kas veicina Latvijā ražotu produktu nostiprināšanos vietējā tirgū, to eksporta un kvalitātes pieaugumu un stimulē produktu ar augstu pievienoto vērtību un inovāciju ieviešanu ražošanā.

Konkursam tika saņemti 68 pieteikumi četrās kategorijās: Eksportspējīgākais komersants lielo/vidējo un mazo komercsabiedrību grupās, Importa aizstājējprodukts (2009.gadā pievienota kā jauna kategorija), Inovatīvākais produkts un Eksporta čempions.

Konkursā tika pārstāvētas galvenās eksporta nozares: kokapstrāde un mēbeļu ražošana, metālapstrāde un mašīnbūve, elektronika un elektrotehnika, IT, vieglā rūpniecība, pārtikas pārstrāde un konditoreja, būvniecība, ķīmiskā un farmaceitiskā ražošana, poligrāfija. Tika izdoti un izplatīti informatīvi izdevumi par konkursa laureātiem angļu un latviešu valodā.

2009.gada 15.decembrī simboliskā un eksportam nozīmīgā vietā – Rīgas Brīvostas teritorijā, notika konkursa laureātu godināšanas ceremonija, kurā piedalījās arī konkursa patrons LR Valsts prezidents Valdis Zatlers, kas savā runā uzsvēra, ka nav cita ceļa, kā eksportēt, lai celtu Latvijas tautas labklājību, un konkursa «Eksporta un inovācijas balva» dalībnieki ir šī ceļa celmlauži.

Informācija par uzvarētājiem un atzinību saņēmušiem uzņēmumiem, apraksts par konkursā pārstāvētiem produktiem un video sižets tika publicēti un ir apskatāmi LIAA mājas lapā.

Investīciju piesaiste

Lai rosinātu ārvalstu investorus izvēlēties Latviju kā valsti, kur investēt, plašs pakalpojumu klāsts tika piedāvāts ārvalstu kompānijām, sākot no informācijas par biznesa vidi, likumdošanu, atbalstu, piemērotas vietas izvēlē, ražotnes izveidei, kontaktu dibināšanu un uzturēšanu ar pašvaldībām un Latvijas komercsabiedrībām – potenciālajiem piegādātājiem, beidzot ar konsultatīvu atbalstu kompānijas reģistrācijai un dažāda veida konsultatīvu atbalstu projekta ieviešanas gaitā.

2009.gadā LIAA noorganizēja 103 vizītes 60 potenciālajām ārvalstu investoru kompānijām.

Pārskata periodā tika apstrādāti 175 investīciju projektu informācijas pieprasījumi. Pēc sākotnējās intereses par investīciju vidi Latvijā, nedaudz mazāk kā 30% investīciju pieprasījumu bija attīstījušies par projektiem, kuru ietvaros investori nopietni vērtē Latviju kā projekta īstenošanas vietu. 2009.gadā tika strādāts ar 46 šādu investīciju projektu, t.sk. 21 projekts tika uzsākts iepriekšējos periodos.

2009.gadā pozitīvi lēmumi īstenot projektus Latvijā tika pieņemti gan pakalpojumu jomā (administratīvie pakalpojumi, ASV; informāciju tehnoloģijas, kompānijas no Itālijas un Krievijas), gan ražošanā (bezalkoholiskie dzērieni Coca-Cola, Griekija; ēku moduļu konstrukcijas Bau-How, Norvēģija; metālapstrāde, Norvēģija; biotehnoloģijas, Kanāda). Projektiem īstenojoties, investīcijas sagaidāmas 103 miljonu latu apmērā, radot 500-1500 jaunas darba vietas.

2009.gadā tika noslēgts darbs pie **mērķtiecīgas ārvalstu investīciju piesaistīšanas stratēģijas „Polaris process”** izstrādes, kas paredzēta, lai veiksmīgi konkurētu investīciju piesaistes tirgū. Lai pilnveidotu valstij nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu virzību, LIAA uzsāka veidot jaunu pieeju darbam ar šādu projektu īstenošanu, izmantojot mērķtiecīgāk un efektīvāk valsts rīcībā esošos resursus. „Polaris process” paredz vienotu un saskaņotu ministriju, pašvaldību, infrastruktūras uzņēmumu un valsts iestāžu rīcību stratēģiski nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu realizēšanā, kā arī iesaistīt šajā procesā arī privāto sektoru, universitātes un zinātniskās institūcijas.

Metodoloģijas izstrādes ietvaros tika veikta salīdzinošā Latvijas un tuvāko kaimiņvalstu (Lietuva, Igaunija, Polija, Čehija) dažādu industriju nozaru analīze, nosakot konkurētspējas priekšrocības, nosakot pieejamos resursus (finansu, cilvēku un

zināšanu), identificējot potenciālo investoru profilus. Attiecīgi kā perspektīvākās nozares ārvalstu investīciju piesaistei valstu salīdzinājumā un vērtējot arī globālās tendences tika identificētas šādas 7 nozares: metālapstrāde un mašīnbūve; kokapstrāde (t.sk. meža nozare); transports un loģistika; zaļās tehnoloģijas (energoefektivitāte, vides tehnoloģijas); dzīvības zinātnes, veselības pakalpojumi, informācijas tehnoloģijas. Tāpat, lai identificētu pasaules līmeņa zinātnisko kapacitāti Latvijā, kā arī informētu par to starptautisko sabiedrību tika sagatavots 7 nozaru zinātniski pētniecisko institūciju kompetenču apraksts.

Pirmo reizi 2009.gadā tika veikta priekšizpēte potenciāli nozīmīgiem investīciju, it īpaši starpnozaru, kā arī importu aizvietojošiem projektiem, jaunu ražotņu izveidei, atbalstot uz intelektu īpašumu balstītiem Latvijas zinātnisko institūciju un inovatīviem uzņēmēju projektiem, to tālākai virzīšanai, "proof of concept" tipa atbalstam, atbalstam intelektuālā īpašuma tiesību nostiprināšanai un aizsardzībai, palīdzībai partneru un investoru piesaistīšanā šādiem projektiem.

Sadarbībā ar asociācijām, tehnoloģiju pārneses kontaktpunktiem u.c. organizācijām tika veikta potenciālu, priekšizpētei piemērotu ideju apsekošana, kur kopā tika saņemtas 72 idejas. Atlasot perspektīvākos priekšizpētes projektus, kopumā tika veikta priekšizpēte 8 projektiem, kas saistīti ar jaunu produktu vai pakalpojumu attīstīšanu, no kuriem 3 pētījumi saistīti ar enerģētikas jautājumiem.

2009.gadā ar mērķi panākt konkrētu eksporta vai investīciju projektu uzsākšanu un lai iepazīstinātu ārvalstu kompānijas ar Latviju kopumā, biznesa iespējām, priekšrocībām, nozaru potenciālu, radītu interesi par sadarbību, tika noorganizēti vai nodrošināta dalība 80 investīciju un starptautiskās tirdzniecības veicināšanas semināros tādās valstīs kā **Japānā, Francijā, Krievijā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Vācijā, Zviedrijā.**

Investīciju piesaistes veicināšanai LIAA novembrī organizēja darba semināru pašvaldībām „Par komerciālo investīciju piesaisti kā instrumentu pašvaldību ekonomiskajai attīstībai un izaugsmei”. Semināra laikā Latvijas un ārvalstu eksperti (LIAA, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija, pašvaldības, investori) dalījās savā pieredzē un ieteikumos par priekšnosacījumiem sekmīgai ekonomiskās aktivitātes veicināšanai un ārvalstu tiešo investīciju piesaistei.

Pieaugot uzņēmēju aktivitātei ārvalstu tirgu apgūvē un daudz aktīvāk izmantojot LIAA eksporta atbalsta pakalpojumus, Stratēģijā noteiktie rādītāji vairākās pozīcijās ir būtiski pārsniegti un tie tiks pārskatīti gatavojot nākošā perioda stratēģiju. Atbilstoši stratēģijas mērķiem atbalstu ir saņēmuši visi komersanti, kas ir vērsušies LIAA. Lai sniegtie pakalpojumi komercsabiedrībām būtu detalizētāki, mērķtiecīgāki un tādejādi efektīvāki, nākošā perioda stratēģijā jānosaka precīzākas ārējas tirdzniecības veicināšanas prioritātes un pakalpojumu apjoms komercsabiedrībām.

Kopējais programmas budžeta līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 9.tabulā.

9.tabula

Programmas „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde

1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 930 930	4 186 653	2 410 732
1.1.	dotācijas	2 450 270	1 690 072	1 690 072
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	480 660	2 496 581	720 660
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	2 533 077	4 186 653	2 224 670
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 492 652	4 162 453	2 216 010
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 491 762	4 161 158	2 214 715
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	890	1 295	1 295
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	40 425	24 200	8 660

2.1.10. Programma 29.00. Enerģētikas politika

Stratēģijas pārskata periodā LIAA noteiktos uzdevumus programmas „Enerģētikas politika” ieviešanā ar 2008.gadu pārņēma Būvniecības, enerģētikas un mājokļu aģentūra un tikai 2009.gada 2.pusgadā LIAA pārņēma un turpināja īstenot Būvniecības, enerģētikas un mājokļu aģentūrā uzsāktu Eiropas Savienības Trans Eiropas Enerģētikas tīklu (TEN-E) programmas ietvaros projektu „Ģeoloģiskā un ekonomiskā izpēte iespējamai pazemes gāzes krātuves attīstīšanai Latvijā, Dobeles rajonā”.

Faktiskās izmaksas bija mazākas, jo TEN-E projektā piesaistīto ekspertu izmaksas bija mazākas nekā plānots, kā arī izmaksas tika samazinātas pamatojoties uz Eiropas Kopienas Komisijas 2009.gada 17.aprīļa lēmumu C(2009)3046 par TEN-E projekta izpildes laika pagarināšanu līdz 2011.gada 31.maijam, atsevišķu plānoto aktivitāšu realizācija tika pārcelta uz 2010.gadu.

Kopējais programmas budžeta līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 10.tabulā.

10.tabula

Programmas „Enerģētikas politikas” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

(latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	-	974 265	358 265
1.1.	dotācijas	-	358 265	358 265

1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	616 000	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	-	939 538	305 226
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	-	939 538	305 226
2.1.1.	kārtējie izdevumi	-	939 538	305 226
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

2.1.11. Ziedojumu konts

Valsts akciju sabiedrība „Latvijas dzelzceļš” pamatojoties uz 2009.gada 9.marta Ministru kabineta rīkojumu Nr. 165 „Par dalību starptautiskajā izstādē „World Expo 2010” Šanhajā, Ķīnas Tautas Republikā” un finanšu ministra atļauju ziedoja 1 000 000 Ls Latvijas dalības starptautiskajā izstādē „World Expo 2010” Šanhajā, Ķīnas Tautas Republikā, organizēšanai.

Kopējais ziedojumu līdzekļu izlietojums 2009.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 11.tabulā.

11.tabula

LIAA saņemtie ziedojumi (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	-	-	1 000 000
1.1.	dotācijas	-	-	-
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	1 000 000
2.	Izdevumi (kopā)	-	-	-
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	-	-	-
2.1.1.	kārtējie izdevumi	-	-	-
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un	-	-	-

	sociālie pabalsti			
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

2.2. LIAA veiktie un pasūtītie pētījumi

2009. gadā LIAA veica **5 pētījumus**.

Pētījums „BIOBUTANOLS - kā viens no nākotnes alternatīvo degvielu veidiem”

Pētījuma mērķis - sniegt apkopotu informāciju par spirtu grupas alternatīvās degvielas veidu – biobutanolu (to tāpat kā bioetanolu iegūst rūgšanas procesa tehnoloģijās) un novērtēt tā ražošanas iespējas Latvijā.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar Atjaunojamās enerģijas konfederāciju par summu 2999 LVL.

Galvenie rezultāti. Darba gaitā tika izvērtēta citu valstu pieredze, un biobutanola ražošanas potenciālais piensums Latvijas ekonomikai. Izvērtējot darbā doto analītisko materiālu, tiek secināts, ka Latvijas apstākļos biobutanola kā biodegvielas veida ražošanai ir labi nosacījumi tomēr nepieciešami turpmāki uzlabojumi esošajās tehnoloģijās, lai tās būtu konkurētspējīgas kopējā degvielas tirgū.

Pētījums publicēts LIAA mājas lapā un ir pieejams sadaļā „Publikācijas”.

Pētījums par biodegvielas piemaisījumu ietekmi uz arktisko dīzeļdegvielu

Pētījuma mērķis - izvērtēt iespējas veikt biodegvielas piemaisījumu 5% apmērā arktiskos un bargos ziemas apstākļos izmantojamai 2. klases dīzeļdegvielai atbilstoši standartam LVS EN 590:2005 „Autodegvielas – Dīzeļdegviela – Prasības un testēšanas metodes”. Biodegvielas piemaisījumu ietekme uz arktisko dīzeļdegvielu.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti par summu 3000 LVL.

Galvenie rezultāti. Veicot BioDD piejaukumu līdz 5% 2. klimatiskās klases arktisko apstākļu dīzeļdegvielai, auksta filtra nosprostošanās temperatūra un saduļķošanās temperatūra nodrošināja jauniegūtā maisījuma atbilstību 2. arktiskajai klasei (pēc standarta LVS EN 590:2009). Piejaucot 7% BioDD, saduļķošanās temperatūra bija -21 °C, pieļaujamo -22 °C vietā, līdz ar to šāds maisījums atbilst vairs tikai 1. arktiskajai klasei.

Ņemot vērā nelielo analīžu skaitu, šie rezultāti vērtējami kā priekšizpēte un precīzākiem pētījumiem būtu nepieciešama papildu izpēte.

Pētījums publicēts LIAA mājas lapā un ir pieejams sadaļā „Publikācijas”.

Latvijas prognožu dokuments par atjaunojamo energoresursu īpatsvaru enerģijas patēriņa sasniegšanā līdz 2020.gadam

Pētījuma mērķis - atjaunojamo energoresursu (turpmāk - AER) loma Latvijas enerģētikas un klimata politikā līdz 2020. gadam. AER uzdevums ir ne tikai palielināt Latvijas enerģētikas pašnodrošinājumu un samazināt atkarību no importētiem energoresursiem, bet arī dot ievērojamu ieguldījumu siltumnīcas efekta gāzu samazināšanā. Lai padarītu nozari prognozējamu investoru un nozares dalībnieku vajadzībām, darba gaitā tika pievērsta uzmanība:

- AER devumam bruto gala enerģijas patēriņā Latvijā;
- enerģijas bruto gala patēriņa prognozei;
- no AER saražotās enerģijas mērķa sasniegšanas prognožu līknei līdz 2020.gadam;
- nepieciešamiem pasākumiem mērķu sasniegšanai.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar Fizikālās enerģētikas institūtu par summu 3 628,79 LVL.

Galvenie rezultāti. Veiktā analīze parāda, ka patreizējā valdības AER politika, kuru nosaka „Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2007. – 2016.gadam” un Ministru kabineta noteikumi par atbalstu enerģijas ražošanai no AER un koģenerācijā, nenodrošinās Direktīvā izvirzītā AER mērķa sasniegšanu 2020.gadā. Nepieciešams izstrādāt nacionālo rīcības plānu un papildus atbalsta pasākumus, lai nodrošinātu ilgtermiņa AER plašāku izmantošanu.

Analizējot AER veidus pēc to iespējamā devuma nākotnē AER mērķa izpildīšanā Latvijā, galvenie resursi būs cietā biomasā (galvenokārt koksne), vēja enerģija, biogāze un hidroenerģija.

Pētījums publicēts LIAA mājas lapā un ir pieejams sadaļā „Publikācijas”.

Pētījums par finansējuma starptautiskajiem inovācijas projektiem pieprasījumu un piedāvājumu Latvijā mazajiem un vidējiem uzņēmumiem

Pētījuma mērķis - noskaidrot Latvijas mazo un vidējo uzņēmumu pieprasījumu starptautisku inovācijas projektu finansējumam, kā arī apskatīt esošos valsts atbalsta instrumentus. Pētījums tika veikts Baltijas jūras reģiona starptautiskās sadarbības programmas projekta JOSEFIN (Joint SME Finance for Innovation) ietvaros, kura mērķis ir izveidot garantiju instrumenta un koučinga (ilgtermiņa apmācību) modeli, ko piedāvāt Latvijas uzņēmumiem, lai atvieglotu to pieeju finansējumam un paātrinātu to ieiešanu jaunos tirgos.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar SIA „Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija” par summu 4174.50 LVL.

Galvenie rezultāti. Pētījuma ietvaros tika veiktas 16 padziļinātās intervijas ar Latvijas uzņēmumiem, kā arī 10 padziļinātās intervijas ar ekspertiem un finanšu institūciju pārstāvjiem. Tika veikta arī līdzšinējo pētījumu analīze un izveidots finanšu instrumentu pārskats.

Galvenie pētījuma secinājumi:

- finansējuma pieejamību starptautiskiem inovācijas projektiem negatīvi ietekmē dažādo instrumentu sarežģītā īstenošana un administrēšana;

- uzņēmumu projekti bieži tiek vērtēti tikai formāli, nevis pēc to būtības;
- īpaši izteikta finansējuma pieejamības problēma ir jauniem mikro un maziem uzņēmumiem inovatīvu projektu īstenošanai;
- nepieciešams regulāri informēt uzņēmumus par dažādām nefinansiālā atbalsta iespējām, par kurām ne vienmēr ir pietiekama informācija;
- projektu īstenošanai uzņēmumiem bieži nepieciešamas specifiskas zināšanas vai palīdzība kopējā projekta vadībā, kuru varētu saņemt, uz projekta īstenošanas laiku, piesaistot speciālistu, kas palīdz tā īstenošanā.

Pētījuma rezultāti tika iekļauti kopējā projekta ziņojumā par visiem partneriem un reģioniem, kā arī tika izmantoti, veidojot projekta finanšu instrumenta shēmu un koučinga modeli.

Pētījuma ziņojums publicēts LIAA mājas lapā un ir pieejams sadaļā „Publikācijas” un LR Ministru kabineta mājas lapā, sadaļā „Pētījumu un publikāciju datu bāze”.

Pētījums par jaunu produktu izstrādi Latvijas uzņēmumos

Pētījuma mērķis. Veikt Latvijas uzņēmēju aptauju, lai identificētu to nepieciešamību pēc Latvijas zinātnisko institūciju pētījumiem un pētījumu rezultātiem, īstenojot šādas aktivitātes.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar SIA „SKDS” par 15 000 LVL.

Galvenie rezultāti. Veikta uzņēmumu aptauja, sagatavota prezentācija.

Galvenie secinājumi:

- finanšu resursu trūkums ir galvenais šķērslis jaunu produktu attīstīšanā (vidēji nepieciešamais finansējums ir 200 000 LVL);
- lielāka daļa aptaujāto uzņēmumu priekšroku dotu atvieglotu nosacījumu kredītiem, nekā neatmaksājamiem grantiem (ņemot vērā, ka lēmums par kredīta piešķiršanu varētu tikt pieņemts ātri);
- gandrīz pusei no aptaujātajiem uzņēmumiem ir savi darbinieki, kas veic jaunu produktu izstrādi;
- puse no aptaujātajiem uzņēmumiem ievieš jaunus produktus uzņēmējdarbībā, tomēr lielākā daļa no tiem produktu izstrādes posmā nesadarbojas ar zinātniekiem;
- trešā daļa no aptaujātajiem kopā ar zinātniskajām institūcijām ir piedalījušies SF programmās, tikai 5-7% piedalījušies FP7, FP7 un Eureka programmās.

Pētījuma ziņojums publicēts LIAA mājas lapā un ir pieejams sadaļā „Publikācijas”.

2.3. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu sasniegtie rezultāti un līdzekļu izlietojums

LIAA kopš 2008.gada sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru nodrošina Eiropas Biznesa atbalsta tīkla – (turpmāk – EEN) darbību Latvijā. EEN ir Eiropas Savienības mēroga uzņēmējdarbības un inovāciju atbalsta tīkls, ko veido gandrīz 600 dažādu partnerorganizāciju vairāk nekā 40 valstīs, tā mērķis ir nodrošināt uzņēmējus ar informatīvo un konsultatīvo atbalstu, lai veicinātu to konkurētspēju un attīstību Eiropas Savienības ietvaros un arī ārpus tās. 2009.gadā EEN sniedza informāciju un praktiskus padomus saistībā ar tirdzniecības, Eiropas Savienības likumdošanas un

uzņēmējdarbības attīstības politiku, kā arī nodrošināja konsultācijas uzņēmējiem par tehnoloģiju pārnesi un inovācijas attīstību, kā arī par iesaistīšanos Eiropas Savienības 7. Ietvara programmā zinātnes un tehnoloģiju attīstībai. EEN galvenā priekšrocība ir tā, ka uzņēmējiem tiek piedāvāts „vienas pieturvietas” jeb „atvērto durvju” princips, kur visi pakalpojumi tiek piedāvāti vienuviet.

LIAA kā projekta vadošais partneris Latvijā sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģiju centru, pārskata periodā ir nodrošinājis uzņēmējiem pakalpojumus, kas iekļauti trīs projekta moduļos.

Īstenojot A-moduli „Latvijas mazo un vidējo uzņēmēju konkurētspējas celšana” uzņēmējiem tika sniegtas konsultācijas, apstrādājot informācijas pieprasījumus, informācija ievietota EXIM datu bāzē, noorganizēti apmācību semināri Rīgā un Latvijas reģionos, EEN Biznesa sadarbības datubāzē internetā ievietoti Latvijas uzņēmumu biznesa sadarbības profili.

Īstenojot B-moduli „Tehnoloģiju pārneses starp Latvijas uzņēmumiem veicināšana” ir iesaistīti 792 uzņēmēji, 53 uzņēmumos veikti tehnoloģiju auditi, noorganizēti informatīvi semināri par tehnoloģiju pārnesi, tehnoloģiju pārneses starp Latvijas uzņēmumiem veicināšanas rezultātā tika noslēgti 16 tehnoloģiju pārneses līgumi gan ar Latvijas, gan ar ārvalstu uzņēmējiem.

Īstenojot C-moduli „Latvijas mazo un vidējo uzņēmēju līdzdalības veicināšana 7.Ietvara programmā” programmas ietvaros tika reģistrēti 50 klienti, noorganizēta virkne informatīvo pasākumu, ir veiksmīgi realizēti 3 projekti un 16 klienti saņēms specializētos atbalsta pakalpojumus.

EEN projekta ārvalstu finanšu palīdzība tika saņemta tikai 2009.gada decembrī, līdz ar to plānotais finansējums 2009.gadam bija 431 085 lati, līdz ar to faktiskie izdevumi sastādīja 187 586,23 latus.

LIAA īsteno Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētu programmu Nr.LV0016 „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā”. Īstenota projektu sasniegtos rezultātus un finanšu rādītāji detalizētāk apskatāmi sadaļā 2.1.3.)

LIAA 2009.gadā īstenoja ES struktūrfondu 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" Baltijas jūras reģiona programmas projektus - **JOSEPHIN**, **BSR InnoCBP** un **BSR InnoReg**.

JOSEFIN - Joint SME Finance for Innovation, kura mērķis ir izstrādāt un sniegt konsultatīvos pakalpojumus maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai veicinātu to starptautisko sadarbību, kā arī lai atbalstītu to centienus saņemt finansējumu dažādu projektu realizācijai, kā arī izstrādāt un ieviest viegli pieejamus finanšu instrumentus inovatīviem mazo un vidējo uzņēmumu sadarbības projektiem. Projekta ietvaros 2009.gadā tika izstrādāts atbalsta un finanšu mehānisms (programmas modelis) inovatīviem mazo un vidējo uzņēmumu starpvalstu sadarbības projektiem. Projekta ietvaros faktiskie izdevumi 2009.gadā bija 11 538,86 lati.

BSR CBP – Capacity Building Programme on Trans-National Cluster and Innovation Systems in the Baltic Sea Region - projekts ietver apmācību moduļu izstrādi un īstenošanu noteiktai mērķauditorijai - klasteru veidotājiem, vadītājiem, dalībniekiem, sadarbības partneriem (pētniecības un izglītības institūcijām), kā arī klasteru politikas veidotājiem valsts sektorā. Projekta ietvaros LIAA pārskata periodā sagatavoja divas sākotnējā līmeņa klasteru apmācību programmas klasteru darbinieku sagatavošanai un testa apmācību veikšanai novadot seminārus par tēmām „Pamata

ieņemšanas klastera izveidē un vadīšanā” un „Klastera loma uzņēmumu konkurētspējas uzlabošanā, tā darbības pamatprincipi un veiksmes piemēri” Latvijā, Lietuvā un Polijā. Projekta ietvaros faktiskie izdevumi 2009.gadā bija 30 902,07 latī.

BSR InnoReg - Strengthening Regional Innovation Governance through Transnational Cooperation. Projekta mērķis ir inovācijas pārvaldības stiprināšana starptautiskas sadarbības ietvaros Baltijas jūras reģionā ārpus galvaspilsētām, kā ietvaros LIAA piedalījās Latvijas reģionu pašvaldību informēšanai paredzētajos semināros un sniedza prezentācijas Jelgavā **seminārā – „Starptautiskā sadarbība reģionu inovatīvai attīstībai”**, Rīgā seminārā **„Reģionu stratēģijas un reģionu profili. Ieteikumi un labās prakses piemēru analīze”**, Rīgā, Vidzemē un Zemgalē - **„Labās prakses piemēri reģionu inovāciju ekonomikas attīstībā”** tika sniegtas prezentācijas par projektu. Projekta ietvaros faktiskie izdevumi 2009.gadā bija 4 315,45 latī.

2.4. Būtiskākie pakalpojumi

Nodrošinot 2003.gada 23.decembrī izdoto Ministru kabineta noteikumos Nr.746 „Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” nolikums” noteikto LIAA funkciju izpildi, **LIAA sniedz sekojošus pakalpojumus:**

- 1) Eiropas Savienības struktūrfondu aktivitāšu administrēšana 2007.-2013.gada plānošanas periodā;
- 2) informācijas sniegšana par pieejamo Latvijas valsts un Eiropas Savienības atbalstu uzņēmējdarbības un inovācijas attīstībai;
- 3) atbalsts Latvijas komercsabiedrībām sadarbības partneru meklēšanā ārvalstīs;
- 4) ārvalsts kompāniju biznesa sadarbības piedāvājumu/pieprasījumu izplatīšanā Latvijas komersantiem;
- 5) Latvijas komercsabiedrību dalības organizēšana starptautiskās izstādēs, tirdzniecības misijās, kontaktbiržās un komercsabiedrību biznesa delegācijās;
- 6) informācija un konsultācijas par ārējās tirdzniecības jautājumiem;
- 7) informācija un konsultācijas Latvijas komercsabiedrībām par jautājumiem saistībā ar Eiropas Savienības uzņēmējdarbības vidi un tiesībām uzņēmējdarbības jomā;
- 8) informācijas sniegšana par uzņēmējdarbības uzsākšanu un uzņēmējdarbības vidi Latvijā;
- 9) informācijas sniegšana un apmācība semināros par eksporta uzsākšanu un attīstību;
- 10) informācijas sniegšana ārvalstu kompānijām par uzņēmējdarbības vidi Latvijā;
- 11) informācijas sniegšana ārvalstu kompānijām par Latvijas komercsabiedrībām, to projektiem, precēm un pakalpojumiem;
- 12) atbalsts ārvalstu kompānijai potenciālo investīciju projektu realizācijai Latvijā;
- 13) informācija un konsultācijas Latvijas komercsabiedrībām par Eiropas Savienības Pētniecības un tehnoloģiskās attīstības 7. Ietvara programmu;
- 14) reklāmas izvietošana LIAA informatīvajos materiālos;
- 15) valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana apsaimniekojot Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programmu „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā”.

Saskaņā ar 2006.gada 24.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.65 „Noteikumi par valsts aģentūras “Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” sniegto maksas pakalpojumu cenrādi” LIAA sniedz sekojošus maksas pakalpojumus:

- 1) ārējā mārketinga pasākumu organizēšana Latvijas uzņēmumiem;
- 2) tirgus pētījumu veikšana un informācijas analīze;
- 3) tikšanās programmu sagatavošana ārvalstu kompānijām, kuras vēlas Latvijā realizēt preces un pakalpojumus;
- 4) reklāmas izvietošana LIAA informatīvajos materiālos.

3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai, kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām

LIAA iekšējās kontroles sistēma ir izveidota, pamatojoties uz visaptverošiem iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles vidi, darba izpildes novērtējumu, risku vadību, kontroles aktivitātēm, uzraudzību, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju.

Iekšējais audits

Publiskajā pārskatā sniegta informācija par LIAA Iekšējā audita nodaļas paveikto laika posmā no 2009.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 31.jūlijam, jo saskaņā uz Ekonomikas ministra 08.06.2009. rīkojumu Nr. 230 „Par Ekonomikas ministrijas padotībā esošo iestāžu iekšējā audita, grāmatvedības un personāla funkciju pārņemšanu Ekonomikas ministrijas kompetencē”, no 2009.gada 1.augusta LIAA tika likvidēta Iekšējā audita nodaļa.

Laika periodā no 2009.gada 1. janvāra līdz 2009.gada 31.jūlijam tika veikti 5 plānotie sistēmu auditi, kuru laikā ir izanalizētā, novērtēta un pārbaudīta LIAA iekšējās kontroles sistēma atbilstoši iekšējā audita gada plānam. Pamatojoties uz auditos konstatētajiem faktiem un pierādījumiem, kā arī ņemot vērā ieviestos un neieviestos audita ieteikumus, kopumā iekšējās kontroles sistēma ir izveidota un darbojas labi, tomēr nepieciešams uzlabot atsevišķas iekšējās kontroles LIAA darba drošības jomā.

Kopumā, par auditos novērotajiem konstatējumiem audita ziņojumos ir sniegti 66 ieteikumi, no tiem 20 novērtēti kā augstas prioritātes, 36 – vidējas prioritātes, 10 – zemas prioritātes.

No pārskata perioda sniegtajiem ieteikumiem ir ieviesti 29 jeb 44%, pārējo ieteikumu ieviešanu un uzraudzību 2010.gadā nodrošinās Ekonomikas ministrija.

Kvalitātes vadība

Kvalitātes vadības sistēma LIAA ir izveidota, lai nodrošinātu aģentūras sniegto pakalpojumu atbilstību uzņēmēju un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

LIAA pastāvīgi pilnveido kvalitātes vadības sistēmu, lai nodrošinātu tās atbilstību ne tikai piemērojamajām likumdošanas, normatīvo aktu un ISO 9001:2008 standarta prasībām, bet arī panāktu līdzsvaru starp uzņēmēju vajadzību apmierināšanu

un aģentūras noteiktajām funkcijām, kā arī radītu pārlicību uzņēmējiem par sniegto pakalpojumu kvalitātes stabilitāti.

Iespējamās korupcijas novēršana

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmā 2009.-2013.gadam noteiktajām prasībām, LIAA pārskata periodā izvērtēja iespējamos korupcijas riskus un izstrādāja pretkorupcijas pasākumu plānu un veica regulāru tā uzraudzību. Nodrošināja LIAA personālam apmācību seminārus, kur lekcijas lasīja Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja speciālisti.

Pārskata periodā LIAA tika veikta struktūras optimizācija. Tās rezultātā notikušas izmaiņas iekšējās kontroles vidē – mainīta struktūra, pārdalītas funkcijas, notikusi personāla rotācija un veikti grozījumi iekšējos reglamentējošos dokumentos un procedūrās, kā arī nodrošināta šo procesu uzraudzība.

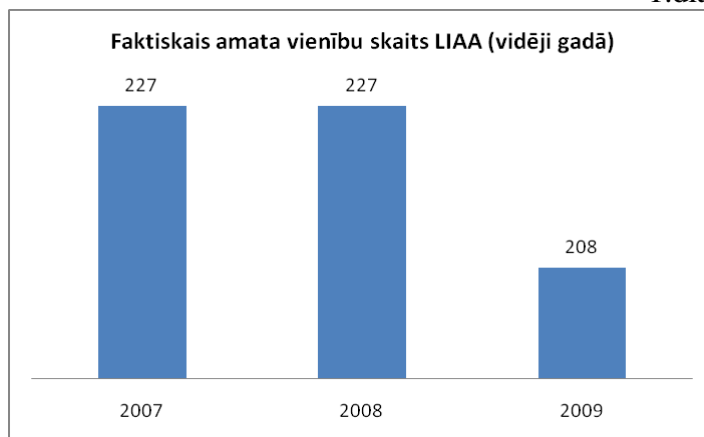
4. LIAA personāls

2008.gada nogalē un 2009.gada sākumā valdības pieņemtie lēmumi par valsts budžeta izdevumu samazināšanu 2009.gadam paredzēja virkni izmaksu optimizēšanas un samazināšanas pasākumu valsts pārvaldes institūcijās, kas vistiešākajā mērā skāra arī LIAA. 2009.gads personāla resursu jomā LIAA bija reorganizācijas gads, turpinot 2008.gadā iesākto personāla optimizāciju, pārskatot amata pienākumus, kā arī izvērtējot turpmāko valsts budžeta izpildes funkcijas nodrošināšanu un pakalpojumu attīstību.

2009.gada janvārī LIAA bija 227 amata vietas: 95 – ierēdņu; 132 – darbinieku amati, kopējais nodarbināto skaits - 215. Pēc reorganizācijas amatu skaits 2009.gada decembrī samazinājās līdz 189 amata vietām - 86 ierēdņu un 103 darbinieku amata vietas.

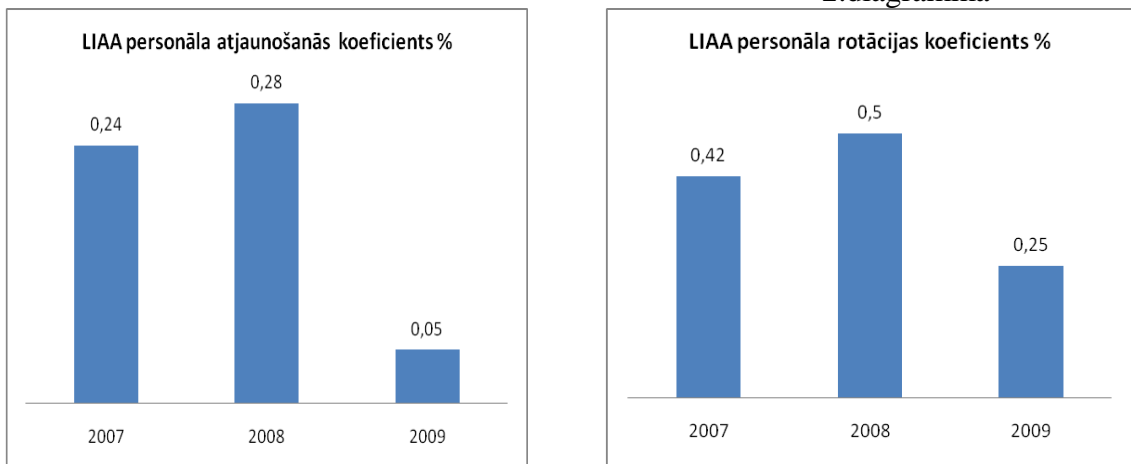
Vidēji 2009.gadā LIAA bija 208 amata vietas.

1.diagramma

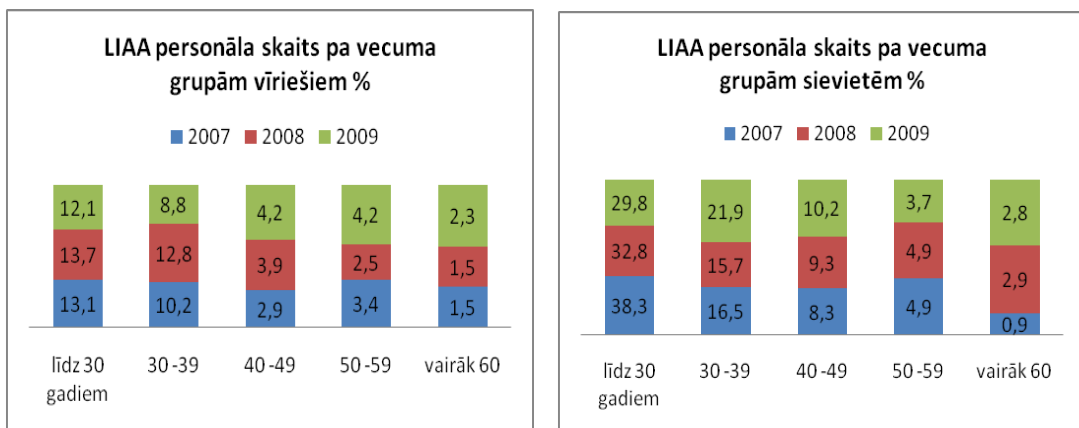
2009.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, būtiski samazinājies personāla rotācijas koeficients un personāla atjaunošanās koeficients.

2.diagramma

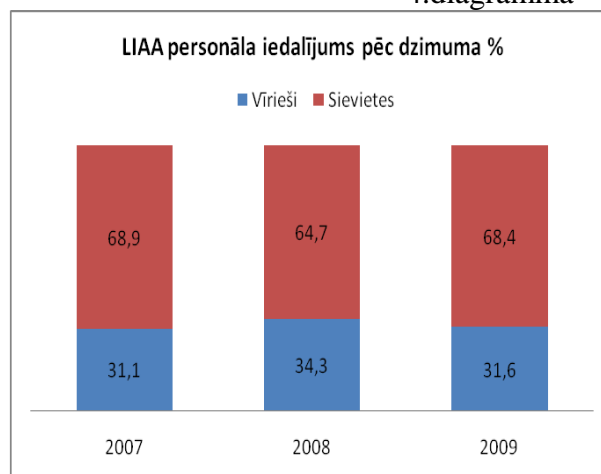
LIAA lielāko daļu sastāda darbinieki vecumā līdz 30 gadiem.

3.diagramma

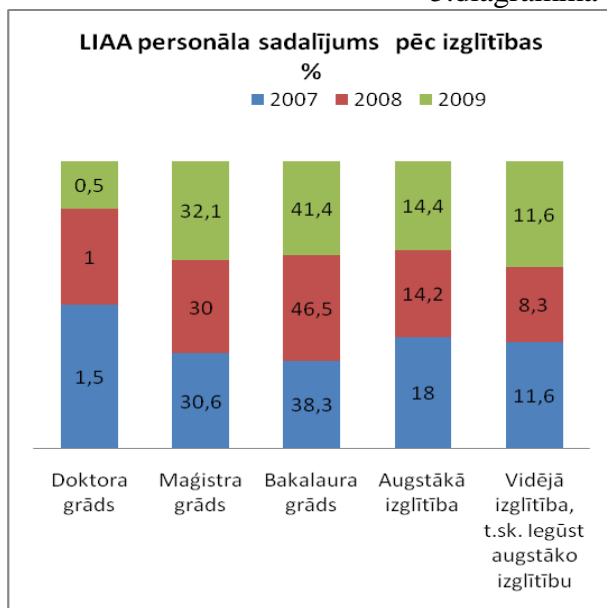
No visiem aģentūrā strādājošiem darbiniekiem lielāko īpatsvaru sastāda sievietes.

4.diagramma

LIAA lielākā vērtība ir augsti izglītots un profesionāls personāls. 88,4% darbinieku ir augstākā izglītība, t.sk. 32,1 % ir maģistra grāds.

5.diagramma

Neskatoties uz ierobežotajiem finanšu līdzekļiem, mācības vēl joprojām ir svarīga personāla vadības joma LIAA. 2009.gadā mācību procesa organizēšanā darbinieku profesionālajai attīstībai un kompetences paaugstināšanai darbinieki piedalījās dažādos bezmaksas semināros un pieredzes apmaiņas pasākumos.

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

Lai informētu sabiedrību par LIAA paveikto, par aktivitātēm ES struktūrfondu administrēšanā, uzņēmēju eksporta veicināšanā un investīciju piesaistē, uzņēmējdarbības vides uzlabošanā un inovāciju veicināšanā 2009.gadā regulāri tika veiktas dažādas aktivitātes – gatavota un izplatīta informācija plašsaziņas līdzekļiem, sniegtas intervijas un atbildes gan uz uzņēmēju, gan uz žurnālistu jautājumiem par aģentūras kompetencē esošajiem jautājumiem. LIAA direktors un pārstāvji piedalījās dažādos televīzijas un radio raidījumos. Tika organizētas konferences un semināri uzņēmējiem un citiem interesentiem. LIAA speciālisti piedalījušies citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos.

Kopš 2004.gada LIAA uztur interneta mājas lapu (www.liaa.gov.lv), kurā pieejama informācija par aģentūru, tās funkcijām un uzdevumiem piecās valodās – latviešu, angļu, krievu, ķīniešu un japāņu. Mājas lapā regulāri tiek ievietota un atjaunota informācija par LIAA aktualitātēm, nodrošināta iespēja sekot līdzi ES fondu iesniegto projekta iesniegumu vērtēšanai, elektroniski uzdot jautājumus, kā arī iesniegt iesniegumus, pieteikties dalībai semināros un citos LIAA organizētajos pasākumos, iepazīties ar semināru un prezentācijas materiāliem, tirgus izpētes materiāliem, bukletiem un citu uzņēmējiem svarīgu informāciju. Mājas lapas apmeklētājiem tā ir iespēja saņemt operatīvu atbildi uz savu jautājumu, bet LIAA –

iespēja iepazīties ar klientus interesējošiem jautājumiem, nepieciešamības gadījumā sagatavojot plašāku informāciju ievietošanai gan interneta mājas lapā, gan izplatīšanai klientiem, kā arī identificēt un novērst potenciālās problēmas.

Mājas lapas funkcionalitāte un saturs regulāri tiek pilnveidoti. 2009.gadā veicot pakalpojumu pieejamības uzlabojumu, LIAA mājas lapā tika izveidota sadaļa japāņu valodā, kas pamatā ir veidota pēc angļu valodas sadaļas principiem un ir pielāgota Japānas auditorijai. 2010.gada laikā tiks uzlabota mājas lapas sadaļa „Biznesa ABC” papildinot to ar praktiskiem rīkiem, lai uzņēmējam un topošam uzņēmējam būtu ērtāk identificēt atbilstošos LIAA un citu organizāciju piedāvātos pakalpojumus un atbalsta instrumentus ātrākai sava uzņēmuma izaugsmes veicināšanai.

2009.gadā tika attīstīti jauni saziņas kanāli. Izveidots jaunumu un ziņu konts mikroblogošanas portālā *Twitter.com* (www.twitter.com/LIAALatvija), ko aktīvi izmanto uzņēmēji, dažādas organizācijas un valsts iestādes. Kā arī ieviests RSS (Really Simple Syndication) produkts, kas vienuviet apkopo informāciju no lietotāja iecienītākajiem interneta resursiem, www.liaa.gov.lv gadījumā tas darbojas šādi — tiklīdz sadaļā **Jaunumi** tiek ievietota jauna ziņa, tā tūlīt nokļūst lietotāja RSS ziņu barotnē. No 2009.gada interesentiem ir nodrošināta iespēja pieteikties jaunumu abonēšanai LIAA interneta mājas lapā.

Izvērtējot LIAA publicitāti Latvijas medijos, kopumā tā bijusi pozitīva. 2009.gadā LIAA tika pieminēta **2558**, kas ir par 33,5% vairāk kā 2008.gadā publikācijās/sižetos.

Publikācijās/sižetos visbiežāk aplūkotās tēmas bija saistībā ar LIAA organizētajiem pasākumiem Latvijas uzņēmējiem, kā arī ar administrētajām ES struktūrfondu programmām.

LIAA informē un izglīto sabiedrību aptverot pilnu ciklu, sākot ar informāciju par uzņēmējdarbības uzsākšanu skolniekiem un pedagogiem, turpinot apmācības studentiem, biznesa ideju autoriem, tikko uzņēmējdarbību uzsākušiem un uzņēmējiem, kuri vēlas attīstīt savu biznesu, ieviešot jaunākās tehnoloģijas, paplašinot sortimentu vai produkcijas noieta tirgu.

LIAA izveidotā **Klientu apkalpošanas nodaļa** veica „Vienas pieturas aģentūras” funkcijas, nodrošinot uzņēmējus ar kvalitatīvu informāciju un konsultācijām gan klātienē, gan organizējot seminārus, gan atbildot telefoniski un rakstiski uz uzņēmēju uzdotajiem jautājumiem par LIAA administrētajām valsts atbalsta programmām, uzņēmējdarbības vidi un tās pilnveidošanu, komercdarbības uzsākšanu Latvijā, sadarbības iespējām eksporta veicināšanā u.c. aktivitātēm un pasākumiem. Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti veica sabiedrības informēšanu sniedzot prezentācijas gan LIAA, gan arī citu institūciju organizētajos pasākumos. Ieviešot LIAA „Vienas pieturas aģentūras” principu, 2007.-2013.gadu plānošanas periodā Klientu apkalpošanas nodaļa nodrošināja ar ES struktūrfondu saistītās dokumentācijas pieņemšanu un līgumu slēgšanu ar finansējuma saņēmējiem.

Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana

Sabiedrības informēšanai LIAA interneta mājas lapā regulāri tika izvietota informācija par jaunumiem, plānotajiem pasākumiem un jaunākajām aktualitātēm, tostarp, aktualitātēm gan dažādos nacionālajos, gan arī starptautiskajos pasākumos (konferencēs, semināros u.tml.) ar inovāciju saistītiem jautājumiem un atbalsta

iespējām inovatīvo ideju autoriem, īpaša uzmanība tika pievērsta atbalsta iespējām ES 7. Ietvarprogrammā. Informācija par jau īstenotiem semināriem un informēšanas pasākumiem arī ir pieejama LIAA mājas lapā, tā nodrošinot iespēju atkārtoti vai pēc nepieciešamības iepazīties ar semināros aplūkotām tēmām un prezentācijas materiāliem.

LIAA 2009.gadā uzsāka īstenot Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmu. Publicitātes nodrošināšanai interneta portālā „Delfi” tika izveidota speciāla sadaļa „Meistarklase Biznesā”, kur interesentiem bija iespēja iegūt aktuālu informāciju par LIAA īstenotajām aktivitātēm, aktualitātes tika publicētas arī aptuveni 60 drukātajos medijos visā Latvijā, tika izveidoti 12 televīzijas sižeti TV3 raidījumā „Bez Tabu”, kā arī 14 radio sižeti Radio SWH par programmas ietvaros notiekošajiem pasākumiem un inovācijām.

Uzņēmēju un topošo uzņēmēju informēšanai, iedrošināšanai un izglītošanai, LIAA 2009.gadā izdeva vairākus bukletus, kuros varēja iepazīties ar veiksmīgu uzņēmēju un mentoru ieteikumiem un atziņām sava biznesa attīstībai. LIAA izdotajā **,materiālā „Veiksmes kods”** pieredzējuši un veiksmīgi uzņēmēji dalījās pieredzē par savas idejas veiksmīgu īstenošanu uzņēmējdarbībā, **,materiālā „Labās prakses piemēri mentoringā”** tiek stāstīts, kas ir mentoringa un kā tas cēlies, kā arī Latvijā pieredzējuši mentori stāstīja par ieguvumiem no dalības mentoringa programmās, kāpēc mentors ir svarīgs uzņēmējdarbības uzsākšanā un kā tas var palīdzēt straujāk virzīties uz jauna uzņēmuma mērķu sasniegšanu., **,materiālā „Līdera ABC ceļvedis uzņēmīgiem cilvēkiem”** apkopotā informācija sniedza ieskatu jautājumos, kas skar līderību, mēģinot rast atbildi, kā līderis atšķiras no vadītāja un kas vajadzīgs, lai kļūtu par līderi. Ar visiem LIAA izdotajiem materiāliem var iepazīties arī elektroniski LIAA interneta mājas lapas sadaļā „Publikācijas”.

Gan Latvijas, gan arī ārvalstu sabiedrības informēšanai par Latvijas zinātnieku sasniegumiem pasaulē un izgudrojumu pārvēršanu veiksmīgos uzņēmumos tika izveidoti **8 sižeti DVD** formātā 500 eksemplāros latviešu un angļu valodās par Latvijas zinātnisko institūciju un zinātnieku sasniegumiem praktisku pielietojumu jomā. DVD tika izplatīti ārzemju sadarbības partneriem, LIAA pārstāvniecībās, Latvijas vēstniecībās ārvalstīs. Informācija pieejama arī LIAA mājas lapā sadaļā Video un prezentācijas.

LIAA turpināja iepriekšējos gados iesākto **specializētu informēšanas un apmācību pasākumu organizēšanu skolēniem, studentiem, uzņēmējiem un**

dažāda veida speciālistiem inovācijas jomā. (Detalizētāku aprakstu skatīt 2.1.1. sadaļā).

LIAA sadarbībā ar vairākām Eiropas tehnoloģiju un inovācijas aģentūrām (piemēram, Austria Wirtschaftservice, VINNOVA, ASTP, ProTon Europe, LESI International, IWT Flanders, ASTER) Rīgā organizēja **starptautisku konferenci „Tehnoloģiju pārnese – nosaukums, profesija, sistēma vai darbība”**. Tehnoloģiju pārnese ir uzņēmumu un zinātnisko institūtu sadarbības forma zināšanu pārvešanai uzņēmējdarbībā jaunu preču, procesu vai pakalpojumu veidā. Visbiežāk tā ir zinātniskajos institūtos radīto pētījumu rezultātu komercializācija - gan patentu pārdošana (licencēšana), gan jaunu *spin-off* uzņēmumu radīšana un atbalstīšana, kā arī pasūtījuma pētījumu veicināšana. Konference bija kā noslēgums Eiropas Komisijas 6.Ietvara Programmas finansētajam projektam „CERTIFIED TRANS-NATIONAL TT-MANAGER” – Building up a framework to qualify TT-Mangers on a trans-national level and with mutual recognition”. Projekta īstenošanas rezultātā balstoties uz iepriekš konstatētām tirgus nepilnībām tieši tehnoloģiju pārnese profesionāļu sagatavošanas jomā tika izstrādāts vienots apmācību programmas ietvars, kas turpmāk sadarbībā ar apmācību sniedzējiem un arī potenciālajiem darba devējiem varētu tikt īstenots. Konferencē Rīgā ar prezentācijām (apskatāmas LIAA interneta mājas lapā) uzstājās dažādu ES tehnoloģiju aģentūru, kā arī Eiropas Komisijas pārstāvji. Konferencē piedalījās vairāk kā 100 dalībnieki.

LIAA turpināja **veicināt dizaina pakalpojumu** izmantošanu rūpniecībā, konkurētspējīgu eksporta produktu izstrādes nodrošināšanai.

Ar LIAA iniciatīvu un atbalstu tiek uzturēts **Latvijas Industriālā dizaina portāls** www.designlatvia.lv, kas ir veidots kā sadarbības un komunikācijas instruments ražotājiem un dizaineriem, kur Latvijas dizaineri prezentē savus darbus, tādējādi uzrunājot ražotājus un aicinot tos uz ilgspejīgu un radošu sadarbību un rosinot tālāku produktīvu projektu veidošanos. Arī Latvijas ražotājiem ir iespēja atklāt portāla apmeklētājiem savas veiksmīgās sadarbības piemērus ar dizaineriem, kā arī atrast, uzrunāt un veidot sadarbību ar atbilstošas kvalifikācijas dizaineri. Portāla mērķis ir radīt vidi, kur ikviens interesents var iegūt informāciju par aktuālajām norisēm dizaina sektorā Latvijā un pasaulē.

Lai veicinātu izpratni un sniegtu informāciju par MVU iespēju iesaistīties un saņemt atbalstu no ES 7.Ietvara programmas piedāvātām atbalsta iespējām pētniecībā un to rezultātu izmantošanā, kā arī inovācijas un tehnoloģiju pārnese LIAA kā Eiropas biznesa atbalsta tīkls (EEN) aktīvi informēja sabiedrību par sniegtajām pakalpojumiem un iespējām EEN izveidotajā mājas lapā www.een.lv. Arī **žurnālā „Kapitāls”**, tika publicēts **raksts par "Eiropas Savienības 7. Ietvara programmas iespējas maziem un vidējiem uzņēmumiem"**.

Valsts atbalsta politikas ieviešana

2009.gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados iesākto sabiedrības informēšanu, lai nodrošinātu uzņēmējus ar precīzu, izsmeļošu un pieejamu informāciju par iespējām saņemt ES struktūrfondu līdzfinansēto valsts atbalsta programmu (turpmāk – VAP) finansējumu, iesniedzot kvalitatīvus projektus VAP līdzekļu apgūšanai.

Klientu apkalpošanas nodaļā LIAA speciālisti sniedza **6307** visaptverošas **konsultācijas** par atbalsta iespējām uzņēmējiem un citiem interesentiem, atbildot uz jautājumiem kā klātienē, tā arī telefoniski un rakstiski (e-pastos un pa pastu).

Regulāri informācija par VAP tika sniegta intervijās Latvijas TV, Latvijas Radio dažādās raidstacijās un Latvijas biznesa laikrakstos.

Visizsmelošākā un aktuālākā informācija par LIAA administrētajām struktūrfondu aktivitātēm (prezentācijas, biežāk uzdotie jautājumi un atbildes, dokumentu piemēri) interesentiem bija pieejama LIAA interneta mājas lapā.

Sabiedrības informēšanai laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” un LIAA interneta mājas lapā tika publicēta informācija par Eiropas Savienības struktūrfondu projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu, termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu LIAA administrētās struktūrfondu aktivitātēs.

Lai uzņēmējiem būtu iespēja plašāk iepazīties ar aktuālāko informāciju valsts atbalsta programmām 2007.-2013.gadam ko administrē LIAA, kā arī uzdot sev interesējošos jautājumus, LIAA rīkoja virkni **izglītojošu un informējošu semināru** visos Latvijas reģionos. (Detalizētu informāciju skatīt sadaļā 2.1.4.).

LIAA piedalījās arī EM, a/s Swedbank, dažādu pašvaldību un citu institūciju organizētajos semināros un konferencēs gan Rīgā, gan Latvijas reģionos, stāstot sabiedrībai par aktuālākajiem jautājumiem ES fondu aktivitātēs. Informācija par atbalsta iespējām tika sniegta arī LIAA stendā izstādēs “Rīga Food”, „Darbs un karjera 2009” un „TECH INDUSTRY 2009”. Kopumā LIAA darbinieki piedalījās 38 citu institūciju organizētajos pasākumos.

Papildus LIAA mājas lapā publicētai informācijai, paziņojumi un informācija par LIAA organizētajiem semināriem un konferencēm tika regulāri atspoguļota arī centrālajos un reģionālajos medijos.

Sabiedrības informēšanai un apmācībai, informācija par aktivitātēm un ar tām saistītie aktuālie jautājumi tika apkopoti un **izdoti bukletos un faktu lapās**, kas bija pieejama arī elektroniskā veidā LIAA mājas lapas sadaļā „Publikācijas” par LIAA administrētajām VAP „**Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde**”, „**Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts rūpnieciskā īpašuma tiesību**”, „**Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketing**”, „**Atbalsts ieguldījumiem mikro, maziem un vidējiem komersantiem īpaši atbalstāmajās teritorijās**”, „**Augstas pievienotās vērtības investīcijas**”, „**Atbalsts rūpnieciskā īpašuma tiesību nostiprināšanai**”, „**Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā**” un „**Kompetences centri**”, „**Uz 15.12. 2009. atvērtās LIAA programmas**”, „**Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām**” un faktu lapa „**2010. gadā plānotās LIAA programmas**”.

Buklets „**Palīgs uzņēmējiem projektu ieviešanā**” tika izdots, lai īsā, koncentrētā veidā un vienkāršā valodā informētu par nepieciešamajiem dokumentiem un rīcību konkrētā projekta ieviešanas stadijā

Tā kā iepriekšējā gadā tika saņemtas ļoti labas atsauksmes par izveidoto **e-apmācību programmu**, tika pilnveidotas un LIAA interneta mājas lapā

ievietotas 5 e-apmācību programmas: „Atbalsts ieguldījumiem attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās”, „Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste”, „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām”, „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām” un „Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā”, kā arī izveidota jauna „Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde”.

ES fondu projektu iesniedzēju informēšanai un apmācībai, katras aktivitātes projekta pieņemšanas posmā LIAA interneta mājas lapā publicēja informāciju par projektam saistošiem tiesību aktiem, projekta īstenošanas pamatnosacījumiem, dažādu dokumentu paraugiem un to aizpildīšanas kārtību, uzņēmēju uzdotiem jautājumiem un sniegtajām atbildēm, semināru materiāliem u.c. saistošo informāciju.

Lai projekta īstenošanai būtu informēti un nepieļautu kļūdas, LIAA vērsa uzmanību un publicēja mājas lapā apkopoto informāciju par biežāk pieļautām kļūdām projekta vadībā.

Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana

2009.gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados iesākto sabiedrības informēšanu, lai nodrošinātu uzņēmējus ar precīzu, izsmelšu un pieejamu informāciju par iespējām saņemt atbalstu eksporta veicināšanā un ārvalstu investīciju piesaistē.

Visplašākā informācija par LIAA aktualitātēm un piedāvājumiem ir pieejama LIAA interneta mājas lapā, kas regulāri tiek papildināta un aktualizēta. Sabiedrības informēšanai LIAA regulāri organizēja virkni semināru un kontaktbiržu. (Detalizētāku informāciju skatīt sadaļā 2.1.9.).

Pārskata periodā 10 ārvalstīs (Lielbritānijā, Dānijā, Francijā, Japānā, Krievijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Vācijā un Zviedrijā) darbojās LIAA Ārējās ekonomiskās pārstāvniecības, kas veic Latvijas uzņēmēju ekonomisko interešu pārstāvēšanu un ārvalstu investīciju piesaisti. Pārstāvniecības cieši sadarbojas ar LR vēstniecībām attiecīgajās valstīs un to darbiniekiem ir zināšanas un pieredze gan uzņēmējdarbībā, gan attiecīgās valsts tirgū, kas ļauj sniegt būtisku atbalstu Latvijas uzņēmumiem dibinot biznesa kontaktus ārvalstīs.

Dažādos ārvalstu laikrakstos un žurnālos tika sagatavoti raksti par ekonomiskās sadarbības iespējām ar Latviju, apraksti par Latvijas uzņēmumiem, galvenajām eksporta nozarēm, biznesa vidi, tai skaitā tika noorganizētas Zviedrijas, Norvēģijas un Lielbritānijas žurnālistu vizītes Latvijā, nodrošinot žurnālistiem iespēju apmeklēt un intervēt gan uzņēmumus, gan valsts iestādes.

Laikrakstos „Lietišķā Diena” un „Telegraf” tika publicēta LIAA sagatavotā informācija par ieteikumiem uzņēmējiem veidojot sadarbību ar Vāciju.

Lai uzturētu pārstāvniecību ciešu saikni ar uzņēmējiem, informējot par pakalpojumiem, tirgus aktualitātēm un eksporta iespējām, kā arī individuāli pārrunājot uzņēmēju vajadzības, septembrī jau 11. reizi tika rīkota **tikšanās ar Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbiniekiem**, piedaloties 314 uzņēmējiem. Tikšanās ietvaros tika noorganizēts **seminārs un kontaktbirža** Latvijas uzņēmējiem. Seminārā tika sniegtas **prezentācijas** par LIAA **pakalpojumiem** Vācijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Dānijas, Francijas eksporta tirgus izpētē un sadarbības partneru meklēšanā, dalību starptautiskās izstādēs un tirdzniecības misijās. Pēc semināra notika

uzņēmēju divpusējās tikšanās (kontaktbirža) ar visu pārstāvniecību darbiniekiem. Seminārā sniegtās prezentācijas ir apskatāmas LIAA interneta mājas lapā.

Aptuveni pustūkstotis uzņēmēju no dažādām Latvijas pilsētām pērnā gada decembrī apmeklēja aģentūras rīkoto **LIAA un uzņēmēju biznesa forumu**. Pasākuma laikā uzņēmēji iepazinās ar vairāk kā 20 valsts atbalsta programmām, tikās ar LIAA vadības pārstāvjiem un apmeklēja **18 dažādus seminārus**. Forumā uzņēmējiem bija iespēja vienkopus iegūt aktuālāko informāciju par pieejamajiem valsts atbalsta veidiem uzņēmējdarbības veicināšanā un konkurētspējas celšanā, tai skaitā ES struktūrfondu programmām uzņēmējdarbībai. Divpusējo tikšanos laikā esošie un topošie uzņēmēji varēja saņemt konsultācijas un piedalīties diskusijās ar valsts atbalsta pakalpojumu sniedzējiem – LIAA darbiniekiem, kā arī tikties ar Lauku atbalsta dienesta, Latvijas garantiju aģentūras un Hipotēku un zemes bankas speciālistiem un gūt atbildes uz interesējošiem jautājumiem par atbalsta programmām, ko administrē minētās iestādes.

Divu dienu laikā aktīvā dialogā uzņēmējiem bija iespējas soli pa solim izsekot līdzīti pakalpojumiem, ko var saņemt sava uzņēmuma pilnam attīstības ciklam – sākot no biznesa idejas, uzņēmuma dibināšanas un attīstības, līdz eksporta uzsākšanai un paplašināšanai.

LIAA pārstāvji konsultēja par eksporta iespējām ārvalstu tirgos, mudinot uzņēmējus izvērtēt savas iespējas un gūt iedvesmu biznesa aktivitātēm. Semināros uzņēmējus informēja par dažādu nozaru attīstības iespējām Vācijā, Francijā, Dānijā, Lielbritānijā, Zviedrijā, Norvēģijā, Nīderlandē, Krievijā un Polijā, tuvāk iepazīstināja ar atbalsta iespējām biznesa inkubatoros, inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmu, aktuālajām ES struktūrfondu atbalsta programmām ārējās tirdzniecības un inovācijas veicināšanai un cilvēkresursu kapacitātes paaugstināšanai.

Ar visiem foruma semināru materiāliem un lektoru prezentācijām par atbalsta iespējām var iepazīties LIAA mājas lapā.

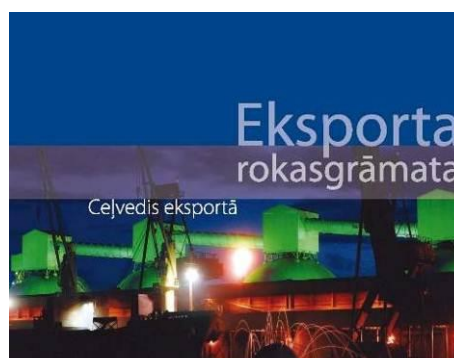
2009.gadā tika izdoti **astoņi nozaru katalogi** angļu valodā un publicēti elektroniskā formātā LIAA interneta mājas lapas sadaļā „Publikācijas”. Katalogi tika izstrādāti poligrāfijas un iepakojumu nozarē **“Printing and Packaging Industry in Latvia”**, vides un atjaunojamo energoresursu nozarē **“Environment and Renewable Energy Industry in Latvia”**, būvmateriālu ražotāju nozarē **„Construction and Building Materials Industries in Latvia”**, ķīmijas, farmācijas, biotehnoloģiju nozarē **“Chemistry, Pharmacy and Biotechnology Industry in Latvia”**, kokapstrādes nozarē **“Forest Industry in Latvia”**, elektronikas un elektrotehnikas nozarē (LETERA) **“Electrical Engineering and Electronics Industry in Latvia”**, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nozarē **“Information and Telecommunications Technology Industry in Latvia”** un dizaina nozarē **“Designed in Latvia”**.

Investīciju piesaistes veicināšanai tika izdots buklets angļu valodā **„Latvia Smart Investment”**, kā arī ziņu lapas **„Latvia Invest Newsletter”** angļu un japāņu valodās. Izdotie informatīvie materiāli pieejami LIAA interneta mājas lapas sadaļā „Publikācijas”.

Brošūra „Eksporta rokasgrāmata. Ceļvedis eksportā” tika izdota kā praktisks materiāls par eksporta uzsākšanu un ir noderīgs Latvijas komercsabiedrībām, gan plānojot uzsākt, gan paplašinot eksporta aktivitātes. Ceļvedis apvieno teoriju, praktiskus ieteikumus, noderīgas interneta saites, intervijas ar eksportētājiem, kā arī praktiskus padomus un uzdevumus. Materiāla elektroniskā versija ir ievietota LIAA interneta mājas lapā sadaļā „Publikācijas”.

LIAA administrētajā ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv Latvijas uzņēmējiem bija iespēja izveidot savu uzņēmuma biznesa profilu, Latvijas un ārvalstu kompānijām bija iespēja

Rokasgrāmata uzdod jautājumus, vedina uz atbildēm, mudina uz plānošanu un domāšanu ilgtermiņā, un profesionālu darbību ikdienā.

iepazīties un ievietot informāciju par biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem, iepazīties ar Latvijas uzņēmumu profiliem, LIAA mājas lapā - iepazīties ar ārvalstu tirgus apskatiem, informāciju par ārvalstu izstādēm un gadatirgiem, eksporta mārketinga aktivitātēm un Latvijas nozaru pārskatiem.

LIAA izveidotais Eiropas biznesa atbalsta tīkls Latvijā (EEN)) uzņēmējiem sniedza atbalstu, risinot visdažādākos ar uzņēmējdarbību ES saistītos jautājumus, informējot par eksporta iespējām un biznesa uzsākšanu ES un citās ārvalstīs, informējot par specifiskām tirdzniecības prasībām, piemēram, sertifikāciju vai licencēm, informējot par ārvalstu tirgiem, kā arī uzņēmējdarbības vidi. Informācija ir pieejama EEN interneta adresē www.een.lv

Žurnālā „Kapitāls” tika publicēta rakstu sērija par aktuāliem ES tematiem: „ES standartizācija un CE marķējums”, „Eiropas Savienības ķīmisko vielu politika”, „Intelektuālās īpašuma tiesības”, „Videi draudzīga uzņēmējdarbība - Eiropas ekomarķējums un vides pārvaldība” un „Pārtikas drošības aspekti un tās regulējums”.

Kopumā Latvijas laikrakstos par LIAA un EEN organizētajiem semināriem un pasākumiem tika publicētas 55 publikācijas, žurnālos publicēti 9 raksti, medijiem tika sniegtas 44 preses relīzes, sniegta intervija Daugavpils televīzijā.

Lai veicinātu izpratni par uzņēmējdarbības veicināšanu, attīstību un atbalstu, LIAA kā Eiropas biznesa atbalsta tīkls Latvijā (EEN) aktīvi informēja sabiedrību par EEN sniegtajām pakalpojumiem un iespējām. EEN izveidotajā mājas lapā www.een.lv sadaļā „Bibliotēka” varēja iepazīties ar brošūru „**Informatīvais atbalsts Jūsu uzņēmējdarbībai**”, kā arī regulāri izveidotiem **Informatīviem izdevumiem**, kur katrā izdevumā tika piedāvāts apskats par konkrētu valsti, nozarēm, aktuālajiem biznesa sadarbības piedāvājumiem, izstādēm, noderīgajiem informācijas avotiem u.t.t., kā arī publikācijām **žurnālam „Kapitāls” un Faktu lapām** par dažādiem ES jautājumiem un dažādām EK atbalsta programmām. Informatīvie materiāli tika izplatīti gan EEN birojā, gan izsūtīti elektroniski uzņēmumiem, gan Latvijas Tehnoloģiskajā centrā, kas ir EEN konsorcijs partneris.

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izziņošanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti

Pārskata periodā LIAA ir atzīta par vienu no labākajām investīciju veicināšanas starpniekorganizācijām (*Investment Promotion Intermediaries - IPI's*) pasaulē, pamatojoties uz pētījumu *Global Investment Promotion Benchmarking*, ko publicējusi Pasaules Banka. Sīvā konkurencē ar kopumā 213 nacionālām un reģionālām investīciju veicināšanas aģentūrām, **Latvija ierindojusies 7.vietā**, apsteidzot tādas attīstītas un tradicionāli par veiksmīgām uzskatītas valstis kā Austrālija, ASV, Īrija, Somija, Spānija un Čehija.

2009.gadā LIAA ieguva arī Eiropas Komisijas atzinību par labās prakses piemēru uzņēmējdarbības veicināšanā rīkojot Latvijas inovatīvo biznesa ideju konkursu „Ideju kauss '08”. LIAA inovatīvo biznesa ideju konkursu „Ideju kauss” rīko ik gadu, kopš 2007. gada.

Lai noskaidrotu sniegto pakalpojumu kvalitātes novērtējumu LIAA 2009.gadā veica regulāras klientu aptaujas.

Izvērtējot aptaujā iegūtos rezultātus, LIAA darbība tika novērtēta ļoti pozitīvi. Tomēr neskatoties uz augsto novērtējumu, LIAA rūpīgi izvērtē uzņēmēju iesniegtos priekšlikumus, lai nepārtraukti pilnveidotu sniegto pakalpojumu kvalitāti.

Atzinīgi novērtējumi tika saņemti no Latvijas vēstniecības Lietuvā un Latvijas Tirdzniecības palātas Lietuvā par sadarbību veiksmīgāko Latvijas uzņēmumu Lietuvā „Nameja balva 2009” konkursa komisijas sastāvā, no Latvijas Republikas pastāvīgās pārstāvniecības Apvienoto Nāciju Organizācijā Ženēvā par ieguldījumu Pasaules Tirdzniecības organizācijas ietvaros organizētajā pasākumā *Brewing the Differences*, kā arī no sadarbības partneriem par kopīgi organizētiem un realizētiem pasākumiem Latvijā.

Klientu apmierinātības pētīšanai tika analizētas arī publikācijas dažādos plašsaziņas līdzekļos, kas 2009.gadā kopumā ir bijusi pozitīva. Apkopotajā informācijā tiek analizēta mēdiju attieksme par LIAA kompetencē esošām tēmām. Apkopojums tiek veidots regulāri, katru mēnesi.

5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

LIAA ir izveidojusies aktīva un veiksmīga sadarbība ar dažādām uzņēmējus pārstāvošām nevalstiskajām organizācijām (turpmāk - NVO) gan Latvijā, kas regulāri tiek iesaistītas ar dažādu uzņēmējdarbības vides pilnveidošanu saistīto jautājumu risināšanā, gan ārvalstīs, kur LIAA ir izveidotas ekonomiskās pārstāvniecības, kas iesaistās Latvijas uzņēmēju savstarpējā atbalsta nodrošināšanā un informācijas apmaiņas par biznesa aktivitātēm starp valstīm sekmēšanā, darījuma kontaktu veidošanā, informēšanā par biznesa iespējām, par uzņēmējdarbības vidi un tās izmaiņām Latvijā un, kas iesaistās pieredzes apmaiņas veicināšanu starp ES dalībvalstu investīciju piesaistes aģentūrām ārvalstu investīciju piesaistē, kopīgu mārketinga un veicināšanas aktivitāšu nodrošināšanā, lai piesaistītu investīcijas, finansējumu un inovācijas.

LIAA aktīvi sadarbojas ar nozaru asociācijām regulāri informējot tās par sadarbības piedāvājumiem, biznesa pieprasījumiem, rīkotajām tirdzniecības misijām, iespējamo dalību starptautiskajās izstādēs.

Ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības vidi un sekmēt ārvalstu investīcijas Latvijā, 2009.gada maijā LIAA organizēja ikgadējo Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā (turpmāk - ĀIPL) augsta līmeņa tikšanos. Tās laikā tika pārrunāta pašreizējā ekonomiskā situācija, diskutēts par Latvijas izaugsmes stratēģiju un prezentēts atskats par iepriekšējo 10 gadu sadarbības rezultātiem un turpmāko sadarbību.

Tikšanās laikā tika noorganizētas trīs paralēlu darba grupu tikšanās, kurās piedalījās ministriju augstākās amatpersonas. EM un Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvji apsprieda makroekonomikas politikas, duālās izglītības sistēmas ieviešanu arodizglītībā un nacionālā ekonomikas konkurētspējas institūta izveidi. ĀIPL un Finanšu ministrijas amatpersonas diskutēja par pievienotās vērtības nodokļa, uzņēmumu ienākuma nodokļa, iedzīvotāju ienākuma nodokļa, dabas resursu nodokļa, akcīzes nodokļu politiku un to administrēšanas uzlabošanu. ĀIPL un Satiksmes ministrijas pārstāvji apsprieda jautājumus par transporta un tranzīta sistēmām, kā arī Latvijas ostu attīstību un konkurētspēju.

Ņemot vērā uzņēmējus pārstāvošo organizāciju viedokļus, tika izvērtēti un sniegti atzinumi par normatīvo aktu un to projektu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi.

2009.gadā LIAA turpināja nodrošināt Ekonomikas ministra izveidotās LIAA konsultatīvās padomes sanāksmju norisi, kuras sastāvā ir nevalstisko organizāciju un visu plānošanas reģionu pārstāvji. Pārskata periodā notika četras sēdes, kurās tika izskatīti jautājumi par LIAA aktivitātēm uzņēmējdarbības attīstībā, ierosināti priekšlikumi sadarbības veicināšanai starp uzņēmējiem un zinātniskajām organizācijām, atbalstot jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu ražošanā, kā arī nodrošinātu uz zināšanām un inovācijām balstīta ekonomikas modeļa veidošanu.

2009.gadā LIAA aktīvi piedalījās Ekonomikas ministrijas izveidotajā Latvijas Ārējo ekonomisko pārstāvniecību koordinācijas padomē, kuras uzdevums ir Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbības koordinācijas nodrošināšana un doto uzdevumu izpildes pārraudzība un kuras sastāvā ir iekļauti gan lielo gan mazo eksportējošo komercsabiedrību pārstāvji, Ekonomikas un Ārlietu ministriju pārstāvji un LIAA pārstāvis.

6. 2010.gadā plānotie pasākumi

6.1. 2009.gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti

LIAA turpinās iesākto darbu ES struktūrfondu administrēšanā, eksporta veicināšanā un investīciju piesaistē, sekmēs uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstību un nodrošinās TEN-E projekta īstenošanu.

6.2. Galvenie uzdevumi 2010.gadā

LIAA galvenie uzdevumi tiks veikti sekojošos darbības virzienos:

- 1) veicināt Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieaugumu;
- 2) ieviest valsts atbalsta politiku;
- 3) veicināt drošu, līdzsvarotu un kvalitatīvu patērētāju apgādi ar enerģiju.

Minētajos darbības virzienos būtiskākie veicamie uzdevumi:

- jāveicina un jāatbalsta inovatīvu uzņēmumu attīstību;
- jāveicina sadarbību starp uzņēmējiem un zinātniskajām organizācijām, atbalstot jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu ražošanā, kā arī nodrošinātu uz zināšanām un inovācijām balstīta ekonomikas modeļa veidošanu;
- pamatojoties uz 2009.gada 29.maija Ministru kabineta rīkojumu Nr. 53 „Par Būvniecības, enerģētikas un mājokļu aģentūras likvidāciju” LIAA 2010.gada 1.pusgadā jānodrošina „Būvniecības, enerģētikas un mājokļu” valsts aģentūras īstenoto ES struktūrfondu administrēšanas funkciju pārņemšanu;
- jāuzsāk administrēt ES struktūrfondu programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.3.prioritātes "Nodarbinātības veicināšana un

veselība darbā" 1.3.1.pasākuma "Nodarbinātība" 1.3.1.1.aktivitātes "Darbspējas vecuma iedzīvotāju konkurētspējas paaugstināšana darba tirgū, tai skaitā nodarbināto pārkvalifikācija un aktīvie nodarbinātības pasākumi" 1.3.1.1.1.apakšaktivitātes "Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām" projektu iesniegumu atlases otro un turpmākās kārtas;

- jāuzsāk administrēt jaunu ES struktūrfondu programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.1.prioritātes "Zinātne un inovācijas" 2.1.2.pasākuma "Inovācijas" 2.1.2.1.aktivitātes "Zinātnes komercializācija un tehnoloģiju pārnese" 2.1.2.1.1.apakšaktivitāti "Kompetences centri". Šīs programmas ietvaros atbalsts tiks sniegts pētniecības un rūpniecības sektoru kopīgiem rūpnieciskiem pētījumiem un jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības projektu īstenošanai;
- jāveicina un jāatbalsta Latvijas eksportspējīgu uzņēmumu attīstība un produktu virzīšana ārvalstu tirgos;
- ārvalstu investīciju piesaistes nodrošināšanai jāīsteno LIAA izstrādāto investīciju piesaistes metodiku „Polaris process”;
- sabiedrības informēšanai jāizdod un jāpublicē LIAA interneta mājas lapā informatīvu izdevumu LIAA Ziņas;
- jāorganizē Latvijas dalība izstādē „World Expo 2010” Šanhajā, Ķīnas Tautas Republikā.

6.3. Plānotie sadarbības projekti

2010.gadā darbu turpinās darbu Eiropas Komisijas izveidotais Eiropas Biznesa atbalsta tīkls Latvijā (*EEN*) jeb Eiropas mēroga atbalsta tīkls uzņēmējiem, kas nodrošina vienotus pakalpojumus uzņēmējdarbības un inovāciju jomā. Latvijā tā darbību nodrošina tā galvenais koordinators – LIAA, kā arī otra partnerorganizācija – Latvijas Tehnoloģiskais centrs.

LIAA turpinās īstenot Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētu programmu Nr.LV0016 „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā”.

Ar mērķi veidot starptautisko kontaktu loku, kā arī iekļauties ES Baltijas jūras reģiona vienotā inovācijas politikā un pārnest vai dalīties ar citām valstīm labākajā pieredzē, LIAA turpinās piedalīties starptautiskos projektos:

- *BSR InnoReg - Strengthening Regional Innovation Governance through Transnational Cooperation*, kur viens no galvenajiem mērķiem ir izveidot vienotus inovatīvas uzņēmējdarbības veicināšanas instrumentus Baltijas jūras valstu reģionos ārpus metropolēm;
- *JOSEFIN - Joint SME Finance for Innovation*. Projekta ietvaros atbalstu varēs saņemt uzņēmumi, kas īsteno inovatīvus biznesa projektus un vēlas savu uzņēmējdarbību izvērst starptautiski, bet saskaras ar finansējuma trūkuma problēmām. Atlasītiem uzņēmumiem būs iespēja piesaistīt daļēji finansētus ilgtermiņa ekspertus, kas palīdzētu tiem attīstīt biznesa projektus un piesaistīt finansējumu atvieglota (garantēta) kredīta veidā. Projekts JOSEFIN tiks

īstenots septiņās projekta dalībvalstīs. Latvijā LIAA plāno šo projektu īstenot sadarbībā ar Latvijas Hipotēku un zemes banku;

- *European Knowledge Transfer Society* (EuKTS), kura galvenais mērķis ir izveidot vienotu Eiropas tehnoloģiju pārnese sabiedrību, nosakot vienotus standartus (t.sk. apmācību standartus). Projekta ietvaros paredzēts turpināt vienotas izpratnes veidošana par Tehnoloģiju pārnese profesionāļu nepieciešamību ES valstīs, kas tiktu papildināta ar vienotas profesionāļu apmācības sistēmas izveidi.

6.4. LIAA finanšu saistības

- 1) Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošanai (2007.-2013.) plānoti 14 043 589 lati (*uz 01.01.2010.*);
- 2) Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošanai (2007.-2013.) plānoti 744 196 lati (*uz 01.01.2010.*);
- 3) Eiropas Kopienas atbalsta Eiropas komunikāciju tīkliem projekta „Latvijas ģeoloģiskā potenciāla izmantošanas iespēju izpēte gāzes krātuvju iespējamai izveidei Latvijā” (TEN-E) īstenošanai plānoti 502 153 lati (*uz 01.01.2010.*);
- 4) Eiropas Kopienas iniciatīvas - Konkurētspējas un inovāciju programmas projekta „Eiropas Biznesa atbalsta tīkls” īstenošanai plānoti 269 266 lati (*uz 01.01.2010.*);
- 5) Eiropas Savienības struktūrfondu 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" Baltijas jūras reģiona programmas projektu JOSEPHIN, BSR InnoCBP, BSR InnoReg īstenošanai plānoti 88 996 lati (*uz 01.01.2010.*);
- 6) Tehniskajai palīdzībai Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007-2013) plānoti 1 160 638 lati (*uz 01.01.2010.*);
- 7) Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētā projekta „Programma Nr.LV 016 „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā”” īstenošanai plānoti 550 566 lati (*uz 01.01.2010.*);
- 8) Līdzdalībai Pasauls investīciju aģentūru asociācijā plānoti 1 500 lati (*uz 01.01.2010.*);
- 9) Latvijas dalības starptautiskajā izstādē „World Expo 2010” Šanhajā, Ķīnas Tautas Republikā, organizēšana.
- 10) Kohēzijas fonda (KF) projektu īstenošana (2007.-2013.) pēc BEMVA pārņemšanas.